

HANBOK DREAMS

Korealaisen kansallispuvun inspiroima mallisto

TEKIJÄ: Salla-Maarit Turtiainen
Vaatetusmuotoilu

Koulutusala Kulttuuriala	
Koulutusohjelma Muotoilun koulutusohjelma	
Työn tekijä Salla-Maarit Turtiainen	
Työn nimi Hanbok dreams – korealaisen kansallispuvun inspiroima mallisto	
Päiväys 19.5.2014	Sivumäärä/Liitteet 49/32 sivua
Ohjaaja(t) Sirpa Ryytänen	
Toimeksiantaja/Yhteistyökumppani(t) -	
Tiivistelmä	
<p>Opinnäytetyön aiheena oli malliston suunnittelu korealaisen kansallispuvun, hanbokin, inspiroimana sesongille syksy/talvi 2014–15. Malliston suunnittelun lähtökohtana on käytetty hanbokin kaavaa, mittasuhteita ja yksityiskohtia. Opinnäytetyön tavoitteena oli luoda mallisto joka saisi ihmiset kiinnostumaan tekijän mahdollisen tulevan yrityksen palveluista sekä kehittää tekijän suunnittelu- ja ompelutaitoja.</p> <p>Opinnäytetyössä hankittiin tietoa hanbokista, sen ominaisuuksista ja kaavoituksesta, sekä hanbokin käytöstä inspiraationa. Tietoa hyödynnettiin malliston suunnittelutyössä. Suunnittelun avuksi tekijä valmisti myös hanbokin, joka auttoi häntä malliston vaatteiden kaavoituksessa ja valmistuksessa.</p> <p>Opinnäytetyön tuotoksena on 12 asukokonaisuuden mallisto, joista tekijä valmisti neljä mallikappaletta käyttäen osaksi kierrätysmateriaaleja. Asukokonaisuuksien lisäksi tekijä on koontanut raportin loppuun mallistokokonaisuuden, jossa näkyy kaikki mallistolle sähköisesti suunniteltu ja tuotettu materiaali, esimerkiksi malliston ideataulu, väri- ja materiaalikartat sekä mallistolakana.</p>	
Avainsanat	
Hanbok, kaava, kansallispuku, mallisto, vaatetus suunnittelu	

Field of Study Culture		
Degree Programme Degree Programme in Design		
Author(s) Salla-Maarit Turtiainen		
Title of Thesis Handbok dreams – a collection inspired by a Korean national costume		
Date	19.5.2014	Pages/Appendices 49/32 pages
Supervisor(s) Sirpa Ryyänen		
Client Organisation /Partners -		
<p>Abstract</p> <p>The subject of the thesis was to design a women's collection for the season autumn/winter 2014-15 inspired by the Korean national costume, hanbok. The bases of the collection's design are hanbok's pattern, proportions and details. The main goal of the thesis was to create a collection that would make people interested in the author's possible future corporate services, as well as to develop the author's designing and sewing skills.</p> <p>In the thesis the author became acquainted with hanbok, its properties and pattern and its use as inspiration. This information was utilized in the collection's designing process. To help the designing process the author made a hanbok, which also helped her with pattern-making and manufacturing the clothes of the collection.</p> <p>The outcome of the thesis is a women's collection with 12 ensembles, out of which the author manufactured four model pieces partly using recycled materials. In addition to the ensembles, the author has put together a collection, which includes all electronically designed and produced material , for example the collection's idea board, color and material charts and a collection sheet.</p>		
Keywords		
Hanbok, pattern, national costume, collection, clothing design		

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	5	4.2.1	Kaavoitus ja ompelu.....	33
2	TYÖN LÄHTÖKOHDAT.....	8	4.2.2	Kuvaukset.....	38
2.1	Minä vaatetusmuotoilijana.....	8	5	VALMIS MALLISTO.....	40
2.2	Suunnittelutavat.....	10	6	ARVIOINTIA JA POHDINTAA.....	42
2.2.1	Luonnoksesta mallikappaleeseen.....	10	6.1	Palaute.....	42
2.2.2	Luonnoksesta muotoilun kautta mallikappaleeseen.....	11	6.2	Omaa pohdintaa.....	43
2.3	Opinnäytetyön tavoitteet ja muut aiheeseen liittyvät opinnäytetyöt.....	13	LÄHTEET.....		45
3	HANBOK – KOREALAINEN KANSALLISPUKU.....	14	LIITTEET.....		50
3.1	Värit, materiaalit ja kuvioinnit.....	15			
3.2	Mittasuhteet ja leikkaukset.....	15			
3.3	Kaava.....	18			
3.4	Hanbok inspiraationa.....	20			
4	MALLISTON SUUNNITTELU JA VALMISTUS.....	21			
4.1	Suunnittelu.....	21			
4.1.1	Kriittisrealistinen evaluaatio.....	21			
4.1.2	Hanbokin kaavoitus ja valmistus.....	23			
4.1.3	Ideataulu, kohderyhmä ja luonnokset.....	25			
4.1.4	Materiaalit ja värit.....	28			
4.1.5	Kuosi ja printti.....	31			
4.2	Valmistus.....	33			

1 JOHDANTO

Opinnäytetyön avulla halusin kehittää Kuopion Muotoiluakatemiassa oppimiani suunnittelu- ja ompelutaitojani. Tämän myötä lähdin suunnittelemaan malliston valitulle sesongille, joka kuvaisi minua suunnittelijana, sekä saisi ihmiset kiinnostumaan mahdollisen tulevan yritykseni palveluista. Lähdin etsimään inspiraation lähdettä omista mielenkiinnonkohteistani ja ympäristöstä, jolloin törmäsin hanbokiin, korealaiseen kansallispukuun. Työssäni olen tutustunut naisten hanbokiin syvällisemmin sen kaavan, sekä muiden ulkoisten ominaisuuksien kautta.

Opinnäytetyön alussa lähdin pohtimaan millainen olen suunnittelijana sekä tutustun erilaisiin suunnittelutapoihin Timo Rissasen väitöskirjan avulla. Suunnittelutyö lähti hanbokin kaavoituksesta ja sen yksityiskohtien tutkimisesta. Näiden avulla loin 12 asukokonaisuuden malliston sesongille syksy/talvi 2014–15, josta päätin valmistaa neljä mallikappaletta. Suunnitteluprosessia avaan tarkemmin Pirkko Anttilan kriittisrealistisen evaluaation avulla.

Työssä kerron lyhyesti mallikappaleiden valmistuksesta, joka oli pääsääntöisesti materiaalilähtöistä. Materiaalit päätin hankkia kierätyskeskuksista ja omista vaate- ja kangasvarastoista, joka toi niin suunnitteluun kuin valmistukseenkin omanlaisiaan haasteita. Työssä esittelen myös valmista mallistoa ja siihen tekemiäni visuaalisia tuotoksia, jotka olen tehnyt pääasiassa tietokoneella.

Lopuksi kerron omia pohdintojani opinnäytetyön kulusta sekä mallistosta ja kerron lyhyesti saamastani asiantuntijapalautteesta. Raportin lopusta löytyy liitteenä myös kaikki visuaalinen materiaali, mitä opinnäytetyöhön olen suunnitellut ja toteuttanut.

Lyhenteet ja määritelmät

Haarakoukku = Housujen peruskaavassa koulun muotoinen haarakohta. Etu- ja takakappaleilla haarakoukut ovat eripituiset.

Kansallispuku = Asukokonaisuus, jossa näkyy eri kansojen kulttuurista ja historialliset vaikutteet. Useilla mailla on omat kansallispukunsa, ja ne saattavat maan sisälläkin erota toisistaan alueittain.

Kuosi = Nykyään tietokoneella tehty kuvio, joka on suunniteltu toistumaan erilaisilla pinnoilla. Tässä opinnäytetyössä se tarkoittaa suunnittelemani pintakuviota vaatteelle.

Kuosittelu = Peruskaavan muokkausta suunnitellun vaateen muotoon muuttamalla saumojen, leikkauksien ja muotolaskoksien paikkaa tai kokoa.

Leikkaus = Tässä opinnäytetyössä leikkauksilla tarkoitan kankaiden saumojen luomia kuvioita vaateen pinnalle. Esimerkiksi malliston vaatteissa kaavoja on leikattu osiin materiaalin säästämiseksi, jolloin syntyy lisää saumakohtia.

Label = Vaatteeseen ommeltu tai vaatteesta roikkuva lappu, jossa näkyy valmistajan nimi ja vaateen koko, sekä mahdollisesti materiaalit ja pesuohjeet.

Mallisto = Tietylle ajanjaksolle tai vuodenajalle suunniteltu kokoelma tuotteita.

Mind map = eli miellekartta on ideoiden kasaamiseen luotu visuaalinen ilmaisukeino. Siinä esimerkiksi yhden lauseen ympärille on koostettu erilaisia aiheeseen liittyviä sanoja, joiden avulla aihetta avataan paremmin.

Muotolaskos = Muotolaskoksen tehtävänä on tuoda muotoa kaavaan. Esimerkiksi vyötärön kohdalla muotolaskos on yleensä salmiakkiruudun muotoinen, ja sen levein kohta on vyötärön kapeimmalla kohdalla.

Pantone-koodit, värit = Standardisoitu värijärjestelmä, jossa jokaisella värillä on oma koodinsa. Koodien avulla pystytään estämään väärinkäsitykset esimerkiksi tietokoneen näytön tai tulostuksen aiheuttamista värvirheistä.

Peruskaava = Vaatteen kaava, joka on tehty standardimittaan ja on vartalonmyötäinen. Peruskaavan muoto saadaan erilaisten muotolaskosten avulla. Peruskaavoja ovat muun muassa housujen, hameen, puvun ja hihojen peruskaavat.

Printti = Tässä opinnäytetyössä printillä tarkoitetaan yksittäistä kuviota, joka toistuu kankaalla tai vaatteessa vain kerran.

Resori = Resoriksi kutsutaan neuleessa olevaa joustinneuletta, joka on neulottu vuorottelemalla tietty määrä oikeita ja nurjia silmukoita.

Sesonki = Tässä opinnäytetyössä sesongilla tarkoitetaan ajankohtaa, jolle mallisto on suunniteltu. Yleensä sesongit luokitellaan vuodenaikojen mukaan. Yleisimmät sesongit vaatetusosalalla ovat kevät/kesä ja syksy/talvi.

Silhuetti = Tässä opinnäytetyössä silhuetilla tarkoitetaan vaatteen muodostamaa muotoa. Esimerkiksi A-linja on alaspäin levenevä malli, joita näkyy yleensä hameissa ja mekoissa.

Show stopper = Malliston asukokonaisuus, jossa kiteytyy koko malliston idea. Show stopper voi olla myös vain tiettyyn näytökseen suunniteltu asu, jossa ei ole ajateltu sen käytettävyyttä.

Vinonauha = Vinonauha on vinoon langansuuntaan leikattu kangaskappale, joka taitellaan ja silitetään nauhan muotoon. Vinonauha auttaa esimerkiksi kädenteiden ja kaula-aukon huolittelussa.

Vuori = Yleensä vaatteen alle ommeltava kangas, joka auttaa vaatteen pukemista ja estää läpinäkyvyyttä. Tässä opinnäytetyössä se tarkoittaa takin alle tulevaa kangasta, joka lämmittää ja helpottaa puettavuutta, sekä antaa huolitellun lopputuloksen.

Väljyys = Peruskaavaan lisättävä väljyysvara, jotta vaatteesta saadaan malliltaan suurempi. Väljyyttä voidaan lisätä esimerkiksi rinnan ympärille, vyötärölle ja lantiolle.

2 TYÖN LÄHTÖKOHDAT

Tässä osiossa kerron, minkälainen olen vaatetusmuotoilijana, sekä aukaisen vähän omia suunnittelu- ja valmistusmenetelmiä Timo Rissasen väitöskirjan *"ZERO-WASTE FASHION DESIGN: a study at the intersection of cloth, fashion design and pattern cutting"* avulla. Avaan myös lyhyesti, mistä idea opinnäytetyöhöni lähti, ja kuinka opinnäytetyöni eroaa muista samaan aiheeseen tehdyistä töistä, sekä opinnäytetyöni tavoitteista.

2.1 Minä vaatetusmuotoilijana

Ompelemisesta ja vaatteiden suunnittelusta oli tullut minulle harrastus piirtämisen ja pianon soiton ohella. En kuitenkaan tuolloin vielä ajatellut, että siitä voisi tulla minulle ammatti. Ompeluharrastuksen myötä halusin toteuttaa itseäni ja suunnittelin ja valmistin itselleni valmistujaismekon ylioppilasjuhliini (kuva 1). Vasta näihin aikoihin olin erityisen varma, että haluan kouluttautua vaate-
tusalalle, ja Kuopion Muotoiluakatemiassa sain siihen mahdollisuuden.

Ensimmäiset opiskeluvuodet menivät omaa suunnittelutyöniä haki-
en, sekä opetellessa lisää ompelua. Olen aina saanut kuulla koke-
mattomuudestani vaatteiden ja ompelun suhteen, mutta jatkoin
opettelua sinnikkäästi. Tämän takia olen vieläkin epävarma suun-
nittelu- ja ompelutaidoistani.

Kuva 1. Valmistujaismekko (Turtiainen 2010-05-26.)

Kuva 2. Opintojen aikana suunnittelemani ja valmistamani vaatteita (Turtiainen 2014-04-26.)

Viime vuosien aikana olen löytänyt oman suunnittelutyylini, joka kehittyy koko ajan. Saan inspiraatiota suunnittelemini asusteille ja vaatteille yleensä ympäristöstä. Mielenkiintoiset muodot ja yksityiskohdat kiinnostavat minua, mikä näkyy suunnitelmissani erilaisina leikkauksina. Tänä vuonna olen huomannut myös ottavani inspiraatiota eri kulttuureista, joka näkyy myös opinnäytetyössäni. Tarvitsen aina lähtökohdan, josta aloittaa työskentely, pelkkä yksittäisten vaatteiden suunnittelu tuntuu vaikealta. Minulla onkin siksi usein teema, josta lähdän rakentamaan vaatteiden ilmettä ja yksityiskohtia, esimerkiksi opinnäytetyössäni esiintyvä hanbok.

Romanttinen, herkkä ja tyttömäinen ovat aina kuvanneet tyyliäni suunnittelijana, mutta myös modernisuus ja unisex- vaatteet ovat alkaneet kiinnostaa. Haluan luoda vaatteita, jotka ovat pitkäikäisiä, mutta kuitenkin miellyttävät nykypäivän kuluttajaa. Olen alkanut myös käyttää kierrätysmateriaaleja tuotteissani, koska haluan niiden olevan melko uniikkeja, sekä näin ajattelisin myös jollain tapaa ympäristöä.

2.2 Suunnittelutavat

Jokaisella vaatetus suunnittelijalla ja -muotoilijalla on oma suunnittelutyylinsä. On tietty suunta, mistä aloittaa, sekä mihin lopettaa. Timo Rissanen listaa yhdeksän erilaista suunnittelutapaa väitöskirjassaan, joista olen perehtynyt kahteen itselleni läheisimpään, joita käytän omassa suunnittelutyössäni.

2.2.1 Luonnoksesta mallikappaleeseen

Tämä suunnittelutyylini on erittäin yleinen suunnittelijoiden keskuudessa. Sen lähtökohtana on luonnos, josta suunnittelija lähtee tekemään kaavan. (Rissanen 2013, 37.) Kaava voi olla peruskaava, josta lähdetään luonnoksen avulla muokkaamaan oikeanlaista kaavaa siirtämällä saumojen ja muotolaskoksien paikkaa. Kaavan avulla pystytään tekemään sovituserio, jossa nähdään mikä vaatteessa toimii, ja mikä ei. Tämä valmistetaan yleensä materiaalista, joka on yhtä paksua ja käyttäytyy melkein samalla lailla, kun vaatteeseen valittu materiaali. Sovituserion myötä voidaan kaavaan tai suunnitelmaan tehdä muutoksia, ennen kuin valmistetaan täysin valmis tuote.

Käytän suunnittelussani aina luonnosta vaatteiden lähtökohtana. Kaavoittaminen ilman minkäänlaista mallia olisi vaikeaa, luonnos kun antaa suuntaa siitä, minkälaiset rakenteet vaatteeseen tulee. Suunnittelijoilla näkee myös erittäin paljon mitä ihmeellisimpiä luonnoksia, kun itse taas suosin selkeää luonnosta piirtämäni ihmisen päällä (kuva 3). Piirtämäni luonnos on yleensä

omalaatuinen, sekä näyttää suunnittelemani vaatteiden mittasuhteissa ihmisen päällä. Sen avulla lähdän tekemään kaavaa vaatteesta. Sovituserioita lähdän ompelemaan vasta, kun en ole varma tekemästäni kaavasta, ja haluan nähdä, että se on valmiina oikeanlainen. Tällä suunnittelutyylillä olen esimerkiksi valmistanut kuvan 2 (s. 9) harmaan haalarin.

Kuva 3. Luonnoksia opintovuosien varrelta (Turtiainen 2014-03-23.)

2.2.2 Luonnoksesta muotoilun kautta mallikappaleeseen

Tässä suunnittelutavassa lähtökohtana on taas luonnos, mutta luonnoksen perusteella kangas muotoillaan mallinuken päälle. (Rissanen 2013, 40.) Kangas kiinnitetään nuppineuloilla mallinukkeen, joten suunnitteluvaiheessa ompelua ei tarvita. Muotoilun avulla pystytään suunnittelemaan materiaalilähtöisesti, kun sen avulla nähdään, miten kangas käyttäytyy mallinuken päällä ja miten sitä pystyy käsittelemään (kuva 4). Kun kangas on muotoiltu mallinuken päälle, siihen saatetaan piirtää kynällä tai kangasliidulla merkintöjä, joiden avulla nähdään, mikä kohta kankaassa kiinnittyy mihinkin paikkaan. Merkintöjen jälkeen kangas otetaan pois mallinuken päältä, ja asetellaan tasolle. Merkintöjen avulla pystytään luomaan kaava, kun esimerkiksi piirretyt katkoviivat yhdistellään toisiinsa erilaisten viivoittimien avulla. Kaavan avulla tehdään taas sovitusero, jonka avulla kaavaan voidaan tehdä muutoksia, sekä lopulta valmistetaan valmis mallikappale.

Vasta opiskeluni aikana Kuopion Muotoiluakatemiassa olen tutustunut tähän suunnittelumenetelmään. Muotoilu antaa vaatteiden suunnittelulle ihan uuden lähtökohdan, vaikka luonnos olisikin jo olemassa. Tämän avulla vaatteesta tulee enemmän henkilökohtainen, eikä valmiilla mitoilla tehty. Muotoilua olen käyttänyt enimmäkseen mekkojen ja yläosien suunnittelussa ja muodon tuottamisessa, kun yläosan tulee olla kiinteä. Se on tullut erittäin tärkeäksi tavaksi suunnittelussani, koska kaavoitus ei ole

ollut suurimpia vahvuuksiani. Tästä tavasta hyvänä esimerkkinä on kuvassa 2 (s. 9) oleva valkoinen enkelimekko.

Kuva 4. Mallin suunnittelua muotoilua apuna käyttäen (Turtiainen 2014-03-24.)

Kuvassa 5 näkyy esimerkki ensimmäisen opiskeluvuoteni muotoilusta. Aloitin tekemällä nauhalla nukun päälle yläosan ääriviivat. Ääriviivojen jälkeen oli helppoa asetella kangas nukun päälle, kun tiesi, missä esimerkiksi yläosan helma on. Halusin korsetista kiinteän, joten kiinnitin kangasta ihonmyötäisesti, ja kappaleiden reunoihin tein aukileikkauksia, jotka estivät kankaan ryppyntymisen ja helpottivat kankaan muotoutumista. Muotoilunauhan avulla pystyin piirtämään kankaalle varsinaisen kaavan, ja kun otin kangaspalaset pois mallinukun päältä, minulla oli valmiit kaavat käytettävissäni.

Seitsemän muuta Rissanen mainitsemaa suunnittelutapaa ovat myös mielenkiintoisia, mutta itse en käytä niitä niin vahvasti. Olen listannut suunnittelutavat seuraavaan luetteloon:

1. Kaavasta mallikappaleeseen
2. Muotoilun kautta mallikappaleeseen
3. Konseptista mallikappaleeseen
4. Printistä/kuosista paperin muotoilun kautta mallikappaleeseen
5. Valmiin vaatteen hyödyntämisestä luonnoksen kautta mallikappaleeseen
6. Valmiin vaatteen hyödyntämisestä kaavan kautta mallikappaleeseen
7. Vaatteen valokuvan hyödyntämisestä mallikappaleeseen (Rissanen 2013, 37–43).

Kuva 5. Korsetin muotoilua puuvillakankaasta (Turtiainen 2010-09-26.)

2.3 Opinnäytetyön tavoitteet ja muut aiheeseen liittyvät opinnäytetyöt

Tavoitteenani on suunnitella toimiva mallisto sesongille syksy/talvi 2014–15, joka saisi ihmiset kiinnostumaan mahdollisen tulevan yritykseni palveluista. Opinnäytetyön avulla kehitän Kuopion Muotoiluakatemiassa oppimiani tietoja ja taitoja suunnittelusta ja kehitysompelussa ja kaavoituksessa. Tarkoitukseni on tutustua hanbokiin paremmin, sekä hyödyntää sen kaavoitusta omassa suunnittelussa ja kaavoituksessa.

Idea hanbokin inspiroimasta mallistosta lähti liikkeelle, kun katsoin eteläkorealaista historiallista sarjaa. Viime vuosien varrella olen kiinnittänyt paljon huomiota eteläkorealaisten pukeutumistyyliin niin nykypäivänä kuin historiassakin. Näin ollen hanbokin käyttö inspiraationa tuntui luontevalta valinnalta, kun olin siihen vuosien varrella jo päällisin puolin tutustunut.

Ennen varsinaista suunnitteluprosessia lähdin etsimään muita samasta aiheesta tehtyjä opinnäytetöitä, joissa malliston tai vaatteiden suunnitteluun olisi käytetty joko kansallispukua, kaavaa tai molempia. Silvia Koskelan opinnäytetyössä *”Kaava suunnittelun lähtökohdana”* oli suunniteltu käyttövaatemallisto, jonka lähtökohdina olivat eri kulttuurien vaatetuksen leikkaukset ja mittasuhteet. Näiden lisäksi Koskela (2011, 7-11) on keskittynyt vaatteiden ergonomiaan ja zero waste- menetelmään, jossa vaatteiden suunnittelussa ja valmistuksessa ei jää hukajätettä, vaan kangas pyritään käyttämään kokonaan.

Minulla ja Koskelalla suunnittelutyö lähtee kaavan tutkimisesta, sekä historiallisista vaatteista. Olemme myös molemmat tutustuneet Max Tilken kirjaan *”Pukujen kuosit ja leikkaukset”*, josta sain tietoa korealaisista kansallispuvuista, sekä niiden leikkauksista. Opinnäytetyössäni en kuitenkaan keskity ergonomisuuteen, enkä zero waste-menetelmään kuten Koskela, vaan hanbokin kaavan leikkauksiin ja mittasuhteisiin, ja miten niitä voin hyödyntää omassa suunnitelmissani.

Oli kiinnostavaa huomata, että vaikka hanbokia ei ollut käytetty opinnäytetöiden inspiraationa, ainakin joitakin historiallisia vaatteita ja kansallispukuja on tutkittu, sekä niiden pohjalta lähdetty työstämään mallistoja.

3 HANBOK – KOREALAINEN KANSALLISPUKU

Hanbok on eteläkorealainen kansallispuuku (kuva 6), *han* tarkoittaa Koreaa ja *bok* vaatteita (Hur 2004, 64). Hanbokia käytettiin ennen joka päivä, mutta nykyisin sen käyttö rajoittuu vain tärkeisiin tilaisuuksiin, esimerkiksi häihin, valokuvauksiin, perinteisten ravintoloiden työntekijöiden asuiksi, sekä erilaisiin kulttuuritapahtumiin (Hoare 2012, 40–41).

Naisten hanbok koostuu väljästä ja lyhyestä takista, jossa on väljät ja pitkät banaanihihat, sekä pitkästä, runsaasta kietaisuhameesta. Miehet pukeutuvat taas takkiin ja pussittaviin housuihin. (Bender, Robinson ja Whyte, 2004, 38.)

Länsimaalaistumisen myötä hanbokia käytetään harvemmin, ja naiset sanovatkin sen olevan epämukava ja -imarteleva. Asu rajoittaa liikkumista, eikä siinä ole vaatteille tärkeitä elementtejä, kuten esimerkiksi taskuja. (Bender ym. 2004, 38.)

Mielestäni hanbok on säilyttänyt kauniisti historiallisen silhuettinsa. Arvostan hanbokia, ja muitakin kansallispuukuja nykyisin enemmän, koska ne kertovat sen ajan materiaalin käytöstä ja sosiaalisista asemista yhteiskunnissa.

Kuva 6. Naisen ja miehen hanbokit (Beiswenger 1971.)

Kuva 7. Naisen hanbokin osat (Turtiainen, 2014-03-30.)

3.1 Värit, materiaalit ja kuvioinnit

Joseon-dynastian aikaan (1392–1910) Koreassa säädeltiin ihmisten sosiaalista asemaa käyttäen erivärisiä hanbokeja, sekä jokaiselle ammatille oli oma värinsä. Köyhimmät käyttivät valkoista, kun taas rikkaammat saivat käyttää värejä ja erittäin koristeltua hanbokia. Heillä oli siihen myös eniten varaa. (Bender ym. 2004, 25, 38.)

Nuoret naiset käyttivät yleensä kelta-punaista hanbokia, kun taas vanhemmat naiset suosivat vähemmän räikeitä värejä, kuten ruskeaa ja vaalean keltaista. Muut hanbokissa käytettävät värit ovat esimerkiksi pinkki, tummansininen ja purppura. (Hanstyle 2009.)

Materiaalit olivat pääasiassa luonnonmateriaaleja. Rikkaimmat käyttivät silkistä hanbokia, muuten materiaalina oli joko puuvilla, rami tai hamppu. Ramia käytettiin etenkin kesällä, sen keveytensä ja viileytensä ansiosta. (Bender ym. 2004, 38.)

Hanbokia koristaa usein erilaiset kirjailut. Niistä yleisempiä ovat luonnon läheiset aiheet, esimerkiksi kirjavat kukat. Hanbokissa voidaan nähdä myös korealaisia sanoja, kuten "희" (onnellisuus, ilo) ja "복" (onni). Muita yleisiä koristeita ovat korealaiset hahmot, joita ovat esimerkiksi lohikäärme, tiikeri ja perhonen. (Korea Tourism Organization.)

3.2 Mittasuhteet ja leikkaukset

Hanbokin voi jakaa kahteen näkyvään vaatekappaleeseen (kuva 8, s. 16), mutta sen mittasuhteet poikkeavat normaalista. Naisen lyhyt jakku, jeogori (Hanstyle 2009), on asukokonaisuudessa vain 1/3 asusta. Se ylettyy juuri rintojen kohdalle tai juuri rinnan alapuolelle käyttäjästä riippuen. Jeogorissa oleva pitkä rusetti saattaa yltää lattialle asti, mutta käytännön syistä se loppuu lähelle polvia. Hanbokin hameosa, chima (Hanstyle 2009), käsittää asukokonaisuudesta loput, eli 2/3. Se lähtee rintojen yläpuolelta ja yltää aivan lattiaan saakka.

Kolmiulotteisesti hanbok muistuttaa kartiota; jeogori on enemmän tyköistuva, vaikka onkin malliltaan väljä, ja chima levenee helmaa kohden. Hanstyle-nettisivuilla kerrotaan, että chiman alle laitettiin paljon alushameita tai – housuja tuomaan volyymia ja korostettiin näin naisen kauneutta.

Tutustuin opinnäytetyön myötä Max Tilken "*Pukujen kuosit ja leikkaukset*"-nimiseen kirjaan, jossa on kuvina kerrottu eri kulttuurien vaatekuoseista ja leikkauksista. Tämän laajan ja monisivuisen kirjan avulla sain tarpeellista tietoa hanbokin leikkauksista, sekä lisää inspiraatiota malliston vaatteille.

Kuva 8. Hanbokin mittasuhteet (Turtiainen 2014-03-30.)

Viereisessä kuvassa (kuva 9) näkyy miesten hanbokin takki, naisten chima ja jeogori, sekä naisten ja miesten housut. Mielestäni hanbokeissa on käytetty zero waste-tekniikkaa. Esimerkiksi miesten hanbokin takissa on käytetty ylimääräisiä paloja, jotka tuovat takin helmaan lisää muotoa. Ylimääräiset palaset on voitu leikata kankaan hukkapaloista, että jätteen määrä minimoituisi.

Hanbokit koostuvat monesta palasesta, sekä neulan ja langan lisäksi saumojen kiinnityksessä käytettiin liimaa (Tilke 1982, 41).

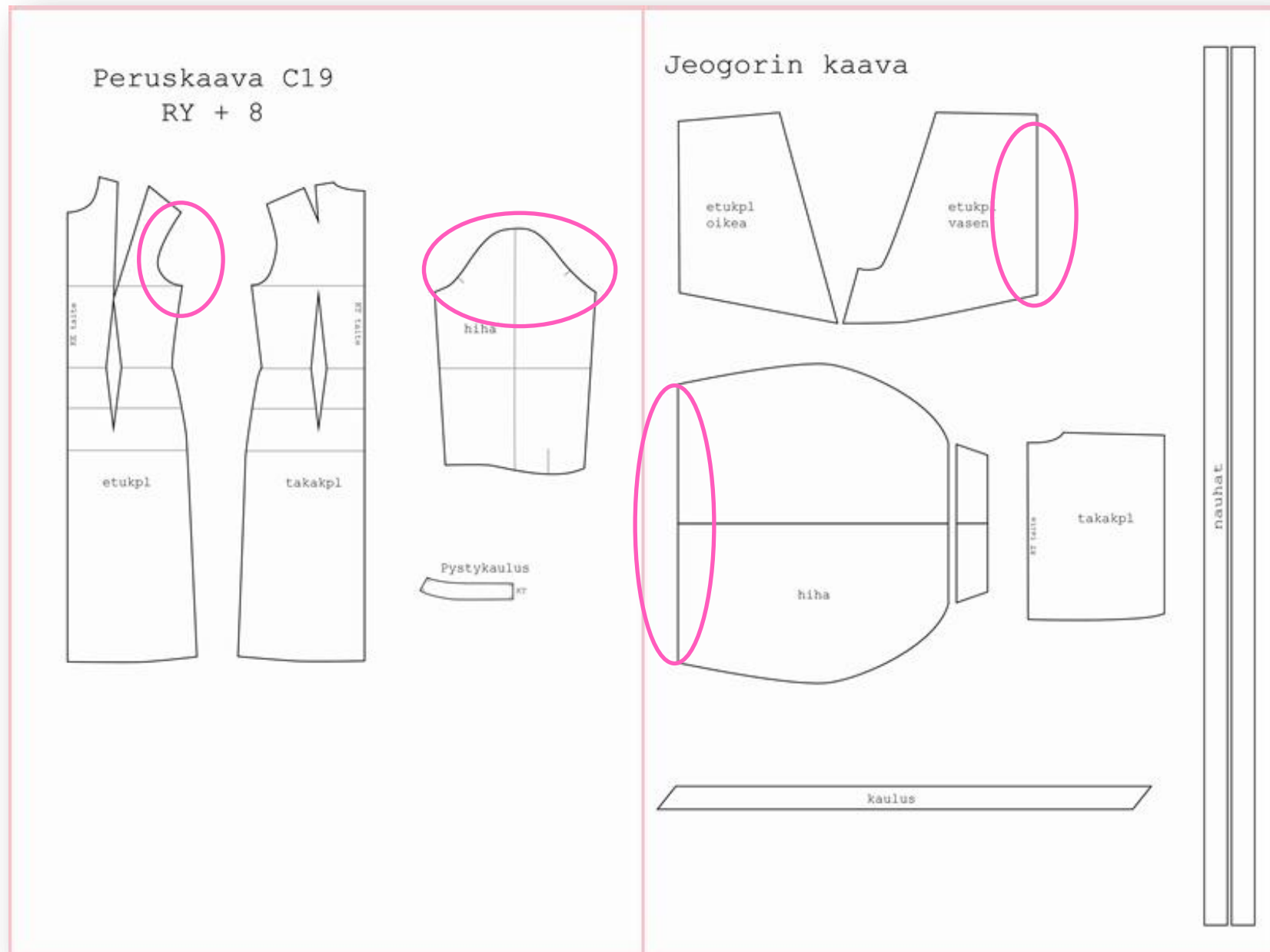
Kuten hanbok itse, on myös sen leikkaukset geometrisia. Parhaiten tämä näkyy miesten ja naisten housuissa, jossa taitettuna näyttäisi olevan kaksi suorakulmiota, sekä yksi kolmio, joka muodostaa haaraosan housuille. Geometrisyys on vaatteissa järkevää, koska kun hanbokeja valmistettiin ensimmäisen kerran, ei varmaan kiinnitetty huomiota vaatteen istuvuuteen vaikuttaviin seikkoihin, kuten muotolaskoksiin.

Itselleni hanbokin leikkaukset ovat olleet suurin inspiraation lähde, koska en ollut aikaisemmin nähnyt samankaltaista kansallispukua. Olisin voinut tietenkin enemmänkin käyttää Tilken kirjaa kaavoituksen apuna, mutta prosessin kannalta löysin kirjan liian myöhään.

Kuva 9. Hanbokin leikkauksia (Wasmuth 1982.)

3.3 Kaava

Kuva 10. Peruskaava ja Hanbokin kaava, sekä niiden erot (Turtiainen 2014-03-25.)

Vertailussa olen käyttänyt pohjoismaalaisen kaavajärjestelmän puvun peruskaavaa kokoa C19 joka vastaa kokoa 38 (rinnanympäryksessä väljyyttä 8 cm), sekä hanbokin jeogorin eli lyhyen jakun kaavaa, jonka olen itse tehnyt hanbokista otettujen kuvien ja internetin avustuksella. Peruskaava oli luonteva valinta vertailun kohteeksi, koska siitä on helppo kuositella esimerkiksi lyhyen jakun kaava. Puvun peruskaavan rinnalle valitsin myös pystykauluksen, koska se muistuttaa parhaiten hanbokin kaulusta. Kaavojen avulla on helppo tutustua hanbokin kaavoitukseen ja vertailu auttoi paljon valkoisen hanbokin valmistuksessa, josta kerron enemmän kappaleessa ”Malliston suunnittelu ja valmistus”.

Yleisiä eroja löytyy esimerkiksi kaavojen muodosta. Peruskaava on se kaava, joka on tehty standardimitaan ja se pyrkii jäljittelemään kantajansa muotoja. Nämä muodot saadaan esille erilaisilla muotolaskoksilla. Hanbok on taas muodoltaan enemmän geometrinen. Sen tarkoituksena ei ole näyttää kantajansa muotoja, vaan enemmänkin peittää niitä, joten muotolaskoksia ei tarvita. Mielestäni hanbokin kaavoituksessa ei ole ajateltu istuvuutta ja käyttömukavuutta, vaan enemmänkin peittävyyttä sekä materiaalin käyttöä, kun taas peruskaava pyrkii istuvuuteen.

Puvun peruskaavassa kädentie on pyöreähkö, jolloin se asettuu paremmin ihmisen vartalolle, eikä muodosta ylimääräisiä poimuja kainaloon, kun taas hanbokin kaavassa se on täysin suora (kuva 10, s. 18). Hanbokin hiha on niin kutsuttu banaanihiha, eli se on valmiissa muodossaan banaanin muotoinen. Peruskaavassa hiha on suora, ja siinä saattaa olla mahdollisesti muotolaskos

kyynärpäässä tukemassa istuvuutta. Banaanihiha on mielestäni kaunis, ja heti sen kaavoitettuani mietin miten se toimisi neuleessa.

Hanbokin kaavassa etukappaleet ovat epäsymmetriset, kun peruskaavassa ne yleensä on melkein identtiset. Hanbokissa tässä on syynä kiinnitys, koska rusetti lähtee vasemman puoleisen etukappaleen reunasta. Tämä epäsymmetrisyys on kiinnostanut minua alusta alkaen, ja siitä olenkin saanut suunnitelmilleni uudelaisia lähtökohtia.

Peruskaavassa kaulus on yleensä hyvin muotoiltu, kun taas hanbokin kaavassa se on täysin erilainen ja on muodoltaan suunnikas. Se on täysin suora, kun taas pystykauluksessa kaulus kaartuu vähän ylöspäin, että se istuisi paremmin kaula-aukkoon. Kauluksen ompelemisessä täytyy hanbokissa olla varovainen, koska sen voi vahingossa laittaa väärin päin, jolloin se ei muodosta hanbokille ominaista muotoa, kun taas pystykauluksessa tätä ongelmaa ei yleensä ole.

Hanbokin kaavassa olen huomannut, että se on ikään kuin väärin päin. Olen tottunut siihen, että esimerkiksi kietaisupaidassa nauhat tulisivat vartalollani vasemmalle puolelle, kun hanbokissa ne tulevat oikealle puolelle. Miesten vaatetuksessa tämä on yleistä. Tätä olen myös käyttänyt suunnittelemissani vaatteissa.

3.4 Hanbok inspiraationa

Tunnetut suunnittelijat ovat myös käyttäneet hanbokia inspiraationaan, esimerkiksi Dior, Carolina Herrera ja Carmen Marc Valvo. Heidän suunnittelemissaan vaatteissa näkyy tiettyjä yksityiskohtia, kuten hanbokin omanlainen kaulus ja siihen kuuluva rusettinauha. Myös silhuetit muistuttavat hanbokia suuresti, varsinkin Diorin (kuva 11) suunnittelemassa couture mekossa.

Olenkin kiinnittänyt huomioni samoihin asioihin, mutta suunnittelutyylini on erilainen. Hanbokin silhuetin ja yksityiskohtien lisäksi suunnittelemissani vaatteissa näkyvät erilaiset leikkaukset, sekä osittain ergonomiset vivahteet. Suunnittelin myös perinteisistä Hanok-taloista inspiroituneena oman kuosin, jossa on geometrisia kuvioita, kuten Hanok-talojen ikkunoissa ja ovissa.

Tarkastellessa muiden suunnittelijoiden hanbok-versioita, huomasin, että hanbokin värimaailma ei yleensä inspiroi suunnittelijoita. Hanbok on kauniin värikäs, ja se toisi mukavasti väriä mallistoihin, mutta värit ovat minun mallistoani ajatellen liian kesäisiä. Näin ollen olenkin keskittynyt enemmän tummiin väreihin, joita löytyy myös ympäristöstä syksyllä ja talvella.

Kuva 11. Muut suunnittelijat hanbokin inspiroimina (Turtiainen 2014-03-17.)

4 MALLISTON SUUNNITTELU JA VALMISTUS

4.1 Suunnittelu

Suunnittelu lähti nopeasti käyntiin, kun aihe oli valittu. Mielessä pyöri, millainen mallistosta tulisi, mitkä olisivat sen värit, ja mille sesongille mallisto olisi järkevintä sijoittaa. Paperille oli siinä vaiheessa vielä vaikea saada luonnoksia, joten suunnittelussa lähdin purkamaan mallistoa luomalla mind mapin eli miellekartan (liite 1).

Mind mapin avulla pystyn kokoamaan malliston olennaiset piirteet, esimerkiksi värit, materiaalit ja kohderyhmän. Sen avulla hahmotan siis malliston kokonaisuudessaan, ja pystyn tarkastelemaan malliston suunnittelussa tärkeitä elementtejä, ja karsimaan kaiken ylimääräisen. Kuljetan sitä myös mukana koko ajan, joten siihen on helppo lisätä uusia kohtia ja mietteitä. Olen kuvannut paremmin suunnitteluni etenemistä ja sen eri vaiheita Pirkko Anttilan kriittisen realistisen evaluaatioprosessin avulla.

4.1.1 Kriittisrealistinen evaluaatio

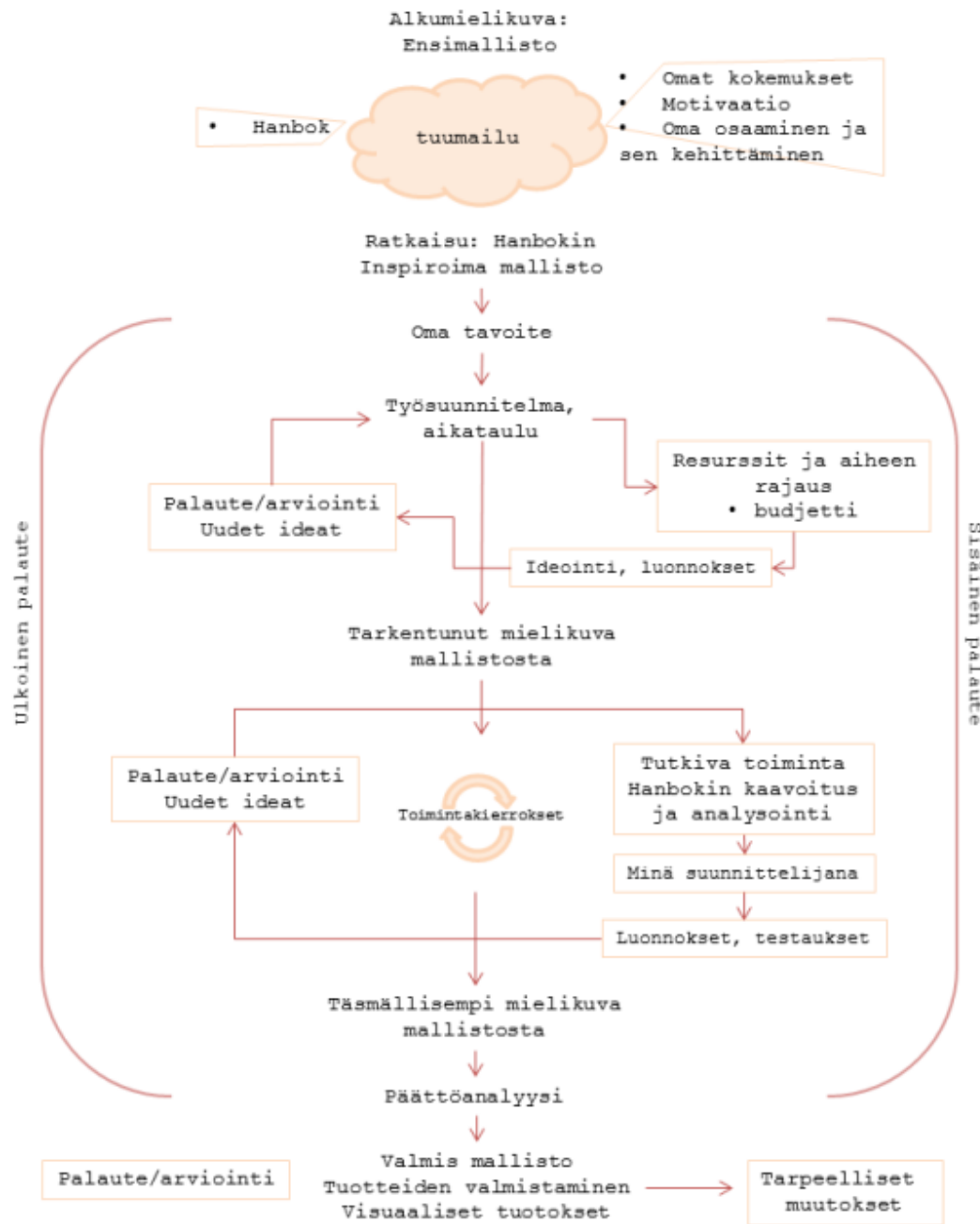
Kriittisrealistiseen evaluaatioon oli mielestäni aluksi vaikea löytää varsinaista selitettä. Anttila (2005, 456) kertoo sen olevan menetelmällinen strategia, jonka avulla esimerkiksi luovia prosesseja analysoidaan. Itse olen ymmärtänyt sen keinona selittää omaa suunnitteluprosessiani ja saan sen avulla myös vahvan tietopohjan suunnittelustani. Kriittisrealistisen evaluaation prosessin vaiheita on helpompi ymmärtää, jos sen kuvaa visuaalisesti mallintaen

(Anttila 2007, 75), kuten itse tein luomalla kuvion omasta suunnitteluprosessistani (kuvio 1, s. 22) ja siihen vaikuttavista tekijöistä hyödyntäen Anttilan (2005, 463) mallinnusta kriittisrealistisen evaluaation prosessista. Kriittisrealistisen prosessin kaavion voi jakaa neljään vaiheeseen, josta näkee prosessin etenemisen (Anttila 2007, 87). Näitä vaiheita olen käyttänyt apuna oman kaavioni toteutuksessa.

Vaiheessa yksi luodaan mielikuva siitä, mitä ollaan tekemässä ja asetetaan yleiset tavoitteet sekä ideoiminen alkaa (Anttila 2007, 89). Itse lähdin tässä vaiheessa kartoittamaan, mistä aiheesta lähdän tekemään opinnäytetyötä. Mielessäni pyörivät kysymykset, mitä jo osaan, mitä haluan kehittää, sekä minkä aiheen parissa jaksan työskennellä pitkään? Opinnäytetyöni aiheen valitsin näiden kysymyksiä avulla, ja päädyin suunnittelemaan malliston itselleni mielenkiintoisen aiheen, hanbokin, inspiroimana. Sen hetkinen tavoitteeni oli suunnitella mallisto, josta valmistan muutaman asukonaisuuden, ja saisin näin kehittää suunnittelun lisäksi myös ompelu- ja kaavoitustaitojani.

Toisessa vaiheessa kootaan tarvittava käytännöllinen ja teoreettinen informaatio, hahmotetaan prosessin kulkua, sekä luodaan työsuunnitelma eli aikataulu (Anttila 2007, 92). Tässä vaiheessa lähdin tekemään työsuunnitelmaa, eli listasin lisää tavoitteita ja etsin tarvittavia lähteitä hanbokista ja samankaltaisista

Opinnäytetyö

opinnäytetöistä. Rajasin myös aiheen ja mietin budjettia, sekä opinnäytetyöni ohjaavan opettajan avulla löysin hyvän tutkimuslähtökohdan työlleni - hanbokin kaavan. Lähdin tekemään lisää luonnoksia tulevista malliston vaatteista, sekä miettimään malliston värejä ja materiaaleja, sekä pyysin niistä palautetta läheisiltäni ja luokkalaisiltani. Näiden myötä tarkentunut mielikuva tulevasta mallistosta alkoi kehittyä.

Kolmannessa vaiheessa tapahtuu prosessin varsinainen tiedonhankinta ja mahdollinen ulkoinen ja sisäinen seuranta (Anttila 2007, 96). Olin jo aiheen valinnan myötä lähtenyt tutustumaan enemmän hanbokiin, mutta tässä vaiheessa alkoi kunnollinen tiedonhankinta. Lähdin etsimään tietoa esimerkiksi hanbokin historiasta, sen mittasuhteista, väreistä ja materiaaleista. Näiden avulla tein lisää luonnoksia, ja mallistokokonaisuus alkoi hahmottua. Tutustuin myös hanbokin kaavaan paremmin kaavoittamalla ja valmistamalla valkoisen hanbokin verhojen kaavasta. Tiedonhankinnan ohella lähdin miettimään, minkälainen olen suunnittelijana, ja mitä toimintatapoja suunnittelussani käytän. Oli mielenkiintoista huomata, miten olen kehittynyt opintojeni varrella ja miten pystyn kertomaan melko tarkasti millainen suunnittelijana olen.

Neljännessä ja viimeisessä vaiheessa tapahtuu varsinainen tulosten kokoaminen, ja kokonaisuuden arviointi (Anttila 2007, 97). Itse käsitän tämän tiedonhankinnan ja sen analysoinnin kokoamisena raporttiin, sekä ulkoisen ja sisäisen palautteen saamisena. Mietin malliston toimivuutta ja kaupallisuutta, sekä sainko täytettyä suunnittelulle asettamani tavoitteet. Tässä vaiheessa varsinainen

Kuvio 1. Oman suunnitteluprosessin eteneminen (Turtiainen 2014-04-23.)

mallisto on jo suunniteltu, sekä mahdollinen asukokonaisuuksien valmistaminen on jo aloitettu.

Koko suunnitteluprosessin ajan olen tarkastellut mallistoa kriittisesti, eli antanut itselleni sisäistä palautetta. Mikä toimisi, menisikö tämä kaupaksi tulevaisuudessa, onko mallisto minun näköiseni, ovatko materiaalit sopivat, muuttaisinko mitään mallistosta? Ulkoista palautetta olen saanut luokkalaisiltani, läheisiltäni, ohjaavalta opettajaltani, sekä asiantuntijapalautetta Valkyrian Designsin Lotta Mönkäreeltä.

Vaikka valmis mallisto on jo suunniteltu ja tuotteiden valmistaminen alkaa, suunnittelutyöni ei kuitenkaan lopu. Mallit muuttuvat valmistuksen myötä, kun mietin parempia ja toimivampia vaihtoehtoja vaatteiden valmistukseen ja leikkauksiin, sekä myös materiaalien riittävyys muuttaa vaatteiden ulkonäköä ja värejä.

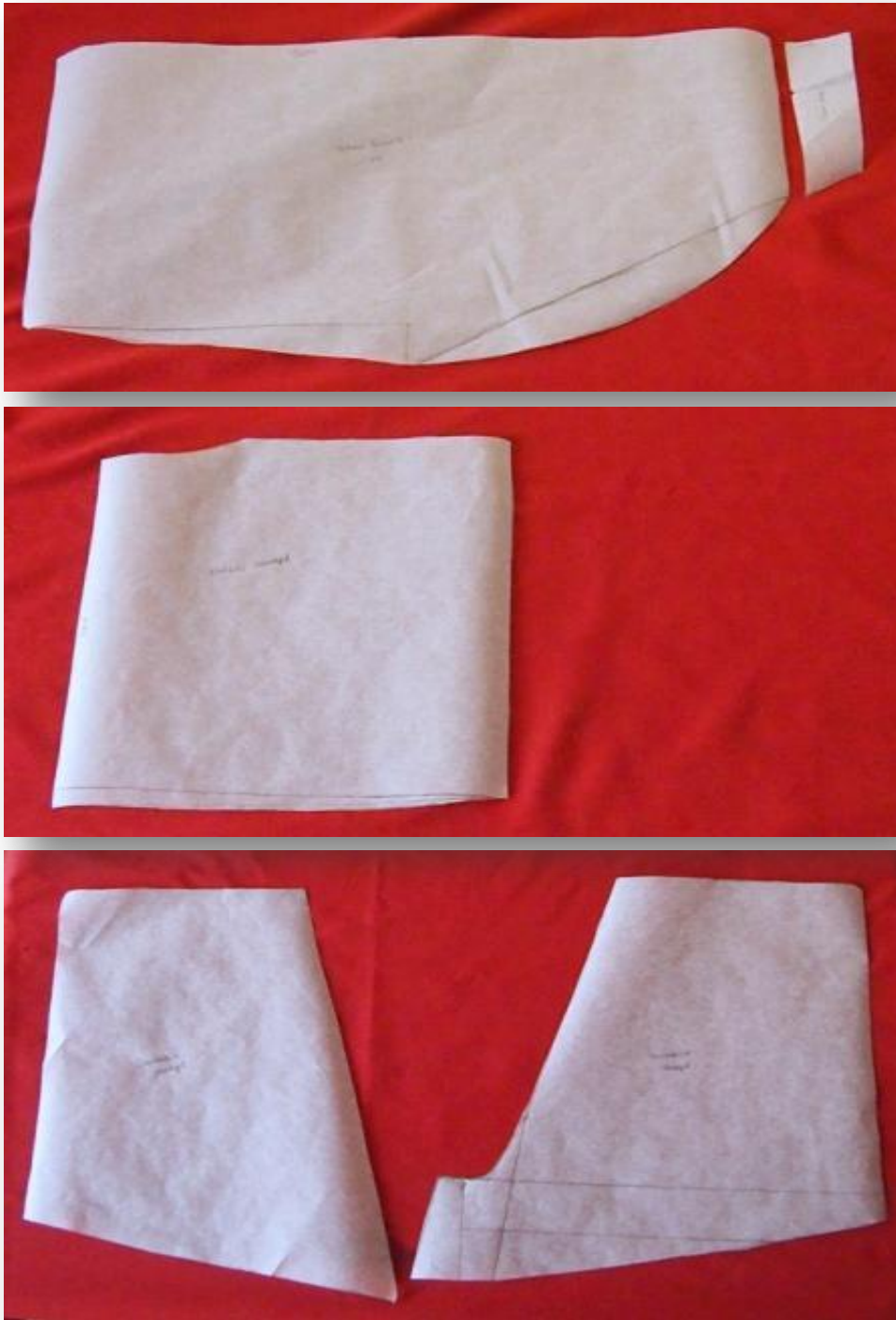
4.1.2 Hanbokin kaavoitus ja valmistus

Halusin suunnitteluun ja valmistukseen minulle uudenlaisen lähestymistavan eli käytin inspiraationani hanbokin kaavaa. Halusin luoda vaatteita, joissa hyödynnän hanbokin yksityiskohtia, sekä silhuettia, joten opinnäytetyön ohjaava opettajani ehdotti, että valmistaisin lakanakankaasta oikeanlaisen hanbokin. Lakanaversiion avulla pystyisin tutustumaan hanbokin valmistamiseen, sekä näkemään, mikä kaavassa on hyvää ja mikä huonoa. Kaavoitukseen etsin inspiraatiota internetistä eri blogien ja kuvien kautta. Mitta-

suhteet ja mitat päätin itse katsomalla kuvia ja mittaamalla ne itseni päällä (esimerkiksi jeogorin pituus omalla vartalolla).

Jeogorin kaava ja valmistus tulivat tehtyä nopeasti, koska sen pystyi melkeinpä suoraan mallintamaan katsomalla valmista hanbokia, sekä ompelussa pystyi käyttämään apuna jakun ompelujärjestystä. Suorista kädenteistä ja kauluksesta sain tietoa tutkimalla valmiita kaavoja internetistä, mutta mitat näistäkin päättelin itse. Kun olin saanut valmiiksi itse yläosan kaavan, lähdin leikkaamaan kaavat valkoisesta polyesteriverhosta. Valkoisen värinsä ansiosta pystyin miettimään sen päälle erilaisia väri vaihtoehtoja, sekä sommittelemaan suunnittelemani kuosia oikeisiin mittasuhteisiin.

Chimassa en käyttänyt minkäänlaista kaavaa, vaan hyödynsin tietoa ni sen kietaisumallista. En myöskään löytänyt internetistä mitään, mistä olisin voinut nähdä kyseistä kaavaa. Chimassa päätelin, että hameen osuus on niin leveä, että se menee kerran vartalon ympäri, kuitenkin vilauttelematta. Yli kaksi metriä leveästä kankaasta laskostin eli taittelin kankaan yläreunan 96 senttimetriä leveäksi, johon ompelin lisäksi yli kahden metrin pituisen nauhan. Nauhan avulla hame kierretään vartalon ympärille ja se solmitaan rintojen yläpuolelle hameen etupuolelle.

Kuva 12. Jeogorin kaavan palaset (Turtiainen 2013-12-03.)

Kuva 13. Jeogorin valmistusta (Turtiainen 2013-12-03.)

Hanbokin (kuva 8, s. 16) valmistuksesta oli minulle suuri hyöty tulevaa kaavoitusta ajatellen. Pääsin paremmin selville esimerkiksi hanbokin kauluksen rakenteesta, joka oli minulle aikaisemmin mysteeri. Valmiin hanbokin myötä selvisi myös, mistä johtui kainaloissa oleva ylimääräinen pussitus, ja miten siitä pääsisi eroon.

soonaltaan nainen on romanttinen, melko ulospäin suuntautunut ja elämän asenteeltaan positiivinen. Malliston kohderyhmäni on suuntaa-antava, eikä tarkka selostus mahdollisesta kohdehenkilöstä. Ajattelin tämän olevan parasta, koska kohderyhmät voivat ”elää”, eli muuttua koko ajan. Ostotilanteessa yllättäväkin henkilö saattaa ostaa sellaisia vaatteita, joita ei hänen kuvitellut ostavan.

Suunnittelun alkuvaiheessa lähdin luonnostelevaan piirtäen mahdollisia malliston vaatteita. Jokaisesta suunnittelemani vaatteesta piirrän yleensä luonnoksen sekä erilaisia variaatioita, ennen kuin lähdän työstämään vaatteen ulkoasua paremmin. Luonnosten avulla pystyin hahmottamaan mallistokokonaisuuden, sekä karsimaan pois vaatteita, jotka eivät ole mallistoon sopivia.

Luonnoksia piirtäessä piirsin erilaisia asukokonaisuuksia sekä yksittäisiä malliston vaatteita edestä ja takaa, jotta niissä näkyisi suunnittelemani leikkaukset. Hanbok-mekosta piirsin myös kuvan (kuva 15, s. 27), jossa mekko oli auki. Tämän avulla pystyin pitämään mielessä, miten ajattelin mekon näyttävän aukinaisena, ja miten pystyin hyödyntämään sitä omassa valmistuksessani. Luonnoksissa yhdistelin hanbokin mittasuhteita ja yksityiskohtia omanlaiseeni suunnittelutyylisiin, jolle tietynlaiset leikkaukset ja silhuetit olivat arkipäivää.

4.1.3 Ideataulu, kohderyhmä ja luonnokset

Kun olin päättänyt, minkälaisen malliston haluan tehdä, lähdin suunnittelemaan ideataulua. Ideataulu on kuva, jossa yleensä näkyy malliston inspiraation lähde, malliston luoma tunnelma ja teema sekä vähän tietoa tulevista väreistä, materiaaleista ja vaatteiden yksityiskohdista. Yksinkertaisesti selitettynä ideataulu kiteyttää sisälleen malliston koko tarinan. Omassa ideataulussa (kuva 14, s. 26) tulee esille malliston tunnelma ja teema, värimaailma ja osa materiaaleista. Ideataulun olen koonnut omista valokuvistani, joita olen muokannut malliston tunnelmaan sopivaksi. Kuvat ovat vapaa-ajallani ottamia kuvia, joissa olen halunnut sisäistää yhteen kuvaan tunnelman tai mielenkiintoiset yksityiskohdat, joita jokaisessa kohteessa silloisella hetkellä on.

Aluksi kohderyhmän kartoittaminen tuntui vaikealta, mutta tuli jotenkin luontevasti loppua kohden. Opiskelujen aikana olen miettinyt usein kohderyhmiä ja leikitellyt paljon ajatuksilla, kenelle silloista mallistoa haluan myydä ja kuka on mahdollinen asiakas. Kohderyhmäksi valitsin muotitietoisien 25–35-vuotiaan naisen, joka arvostaa suomalaista muotoilua ja laatua. Nainen on työssäkäyvä ja asuu mahdollisesti kaupungin lähiössä perheensä kanssa. Per-

Kuva 14. Malliston ideataulu (Turtiainen 2014-04-22.)

Kuva 15. Luonnoksia malliston vaatteista (Turtiainen 2014-05-03.)

4.1.4 Materiaalit ja värit

Hanbokit valmistetaan yleensä luonnonmateriaaleista (Bender ym. 2004, 38), joten päätin käyttää niitä myös mallistoni vaatteissa. Vaikein päätös oli tietenkin, että mitä luonnonmateriaaleja haluaisin käyttää. Listasin erilaisia materiaaleja, ja mietin, millaisia tuotteita niistä voisi valmistaa. Sesongin valitsemisen myötä päädyin kolmeen päämateriaaliin: villaan, puuvillaan ja silkkiin. Villan ja puuvillan valitsin, koska niitä käytetään yleisesti neuleissa, sekä silkin, koska olin käyttänyt sitä aikaisemminkin mallistoissani, joten tiesin miten sitä työstetään, sekä miten se käyttäytyy vaatteissa.

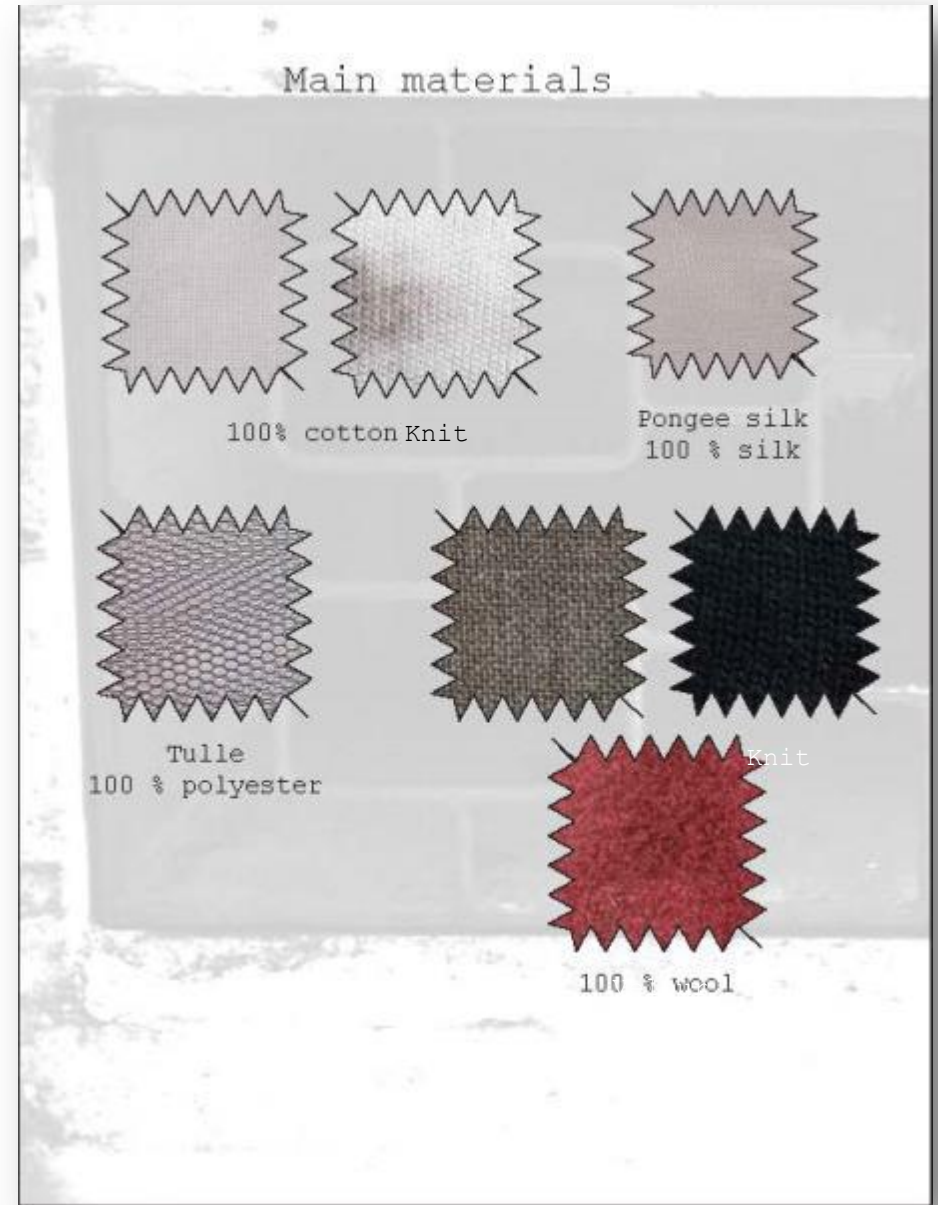
Rajallisen budjettini takia halusin päästä materiaaleissa mahdollisimman edullisesti, mutta löytää laadukkaita materiaaleja. Näin olen kierrätyskeskukset tulivat mukaan. Tietynlaisen materiaalin löytäminen toikin oman haasteensa, kun en katsonut vaatteita enää vaatteina, vaan materiaaleina. Myös ajatus siitä, että voisin luoda vanhasta jotain uutta, toi oman mielenkiintonsa etsimiseen. Kierrätyskeskuksista löysin paljon hyväkuntoisia neuleita menneiltä vuosikymmeniltä, sekä paras löytöni oli pitkä tummanpunainen vil-laulsteri eli pitkä villakangastakki (kuva 16, s. 29). Tämän myötä sain ajatuksen suunnitella malliston sesongille syksy/talvi, koska kaikki löytämäni materiaalit olivat sille sesongille sopivia. Kierrätyskeskusten lisäksi löysin hyväkuntoista materiaalia omista vaate- ja kangasvarastoistani. Neuleiden lisäksi löysin ensimmäisenä opiskeluvuoteni valmistamat ”fanttihousut” eli suunnittelemani haaremihousut, joita käytin yhdessä opinnäyttämömallistoni housuista.

Suurimman osan malliston kankaista löysin kierrätyskeskuksista ja omista varastoistani, mutta tietyt materiaalit päätin ostaa uutena. Näihin materiaaleihin kuului muun muassa musta puuvillakangas, koska halusin valmistaa malliston Hanbok-mekon täysin uudesta materiaalista. Tähän yksi syy oli, kun en löytänyt kierrätettynä tarpeeksi mustaa puuvillaa, joten luonnollisinta oli ostaa sitä kaupasta. Hanbok- mekkoon valitsin myös ensimmäisen materiaalin, joka ei ollut luonnonmateriaali, tyllin. Tylliä olin ajatellut ensiksi Hanbok-mekon alle alushameen muotoon, mutta se päätyikin kerroksiksi Hanbok-mekon päälle. Tällä tavoin sain mekkoon haluamaani kerroksellisuutta. Valmistamaani villakangastakin vuoriinkaan en käyttänyt luonnonmateriaalia, vaan polyesteristä valmistettua tik-kivuoria.

Suunnittelun lähtövaiheessa olin päättänyt mallistolle perusvärit joita olen käyttänyt melkein jokaisessa suunnittelemassani mallistossa, jotka olivat tässä tapauksessa musta, valkoinen ja harmaan erisävyt. Aksentti- eli korostusväreiksi valitsin sesongin mukaan tummanpunaisen, sekä vaaleanpunaisen antamaan raikkautta tummien värien keskelle. Lopullisesti värit ja malliston sesonki valikoituivat vasta materiaalien etsimisen yhteydessä. Vaaleanpunaisen valitsin piristämään värimaailmaa, koska muut kokeilemani värit eivät piristäneet mallistoa tarpeeksi. Valitsin värin myös henkilökohtaisista syistä, koska vaaleanpunainen on yksi lempiväreistäni. Valitsemistani väreistä koostin värikartan, jossa näkyvät värien Pantone-koodit, sekä niille keksimäni nimet (kuva 18, s. 30).

Kuva 16. Löytämäni materiaalit (Turtiainen 2014-05-02.)

Kuva 17. Malliston päämateriaalit (Turtiainen 2014-05-02.)

Kuva 18. Malliston sähköinen värikartta (Turtiainen 2014-04-28.)

4.1.5 Kuosi ja printti

Vaatteita suunnitella tuntui, että mallistosta puuttui jotain. Päätin siis suunnitella mallistolle oman kuosin ja printin, jotta saisin yksinkertaisiin ja klassisiin malleihin helposti lisää uniikkiutta. Inspiraatiota hain taas aluksi Etelä-Koreasta, Hanok-talojen ikkunoista ja ovista. Hanok on perinteinen, vuosisatoja vanha korealainen talo. Hanokin sisustuksessa suositaan vanhoja korealaisia kalusteita, sekä ikkunat ja ovet on tehty paperista puukehikon sisälle. (Korea Tourism Organization.) Mielestäni hanok-talot muistuttavat ulkomuodoltaan vanhoja japanilaisia rakennuksia. Ikkunoissa ja ovissa on puisia yksityiskohtia, jotka muodostavat geometrisiä kuvioita, esimerkiksi neliöitä ja kolmioita.

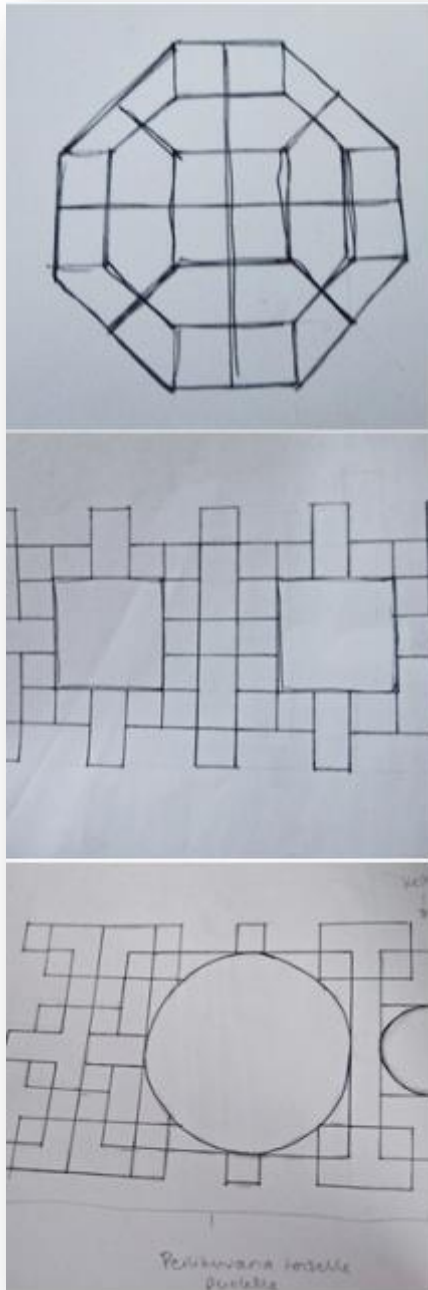
Kuopiossa huomasin kiinnostäväni huomiota rakennuksien ovien ja ikkunoiden muotoiluun. Löysin paljon ikkunoita, joissa oli inspiroivia geometrisiä kuvioita, aivan kuin hanok-taloissa. Näistä kuvista olen koostanut ideataulun (kuva 19), jossa kiteytyy kuosin ja printin idea.

Suunnitteluvaiheessa lähdin myös miettimään kuosin ja printin kiinnitystapaa. Halusinko painaa kuosin kankaalle vai olisiko jokin muu kiinnitysmenetelmä? Ajatus kuosin ja printin ompelemisesta kuulosti hyvältä vaihtoehdolta. Se oli tietyllä tavalla nopeaa, helppo tehdä kotona omissa tiloissa, sekä halutessa ompelujäljestä sai myös todella näyttävän. Pitkää neuletakkia suunnitella myös eräänlainen tilkkumenetelmä nousi esille. Neuletakin kuosi koostuisi erivärisistä tilkuista, jotka ommeltaisiin kuosin muotoon.

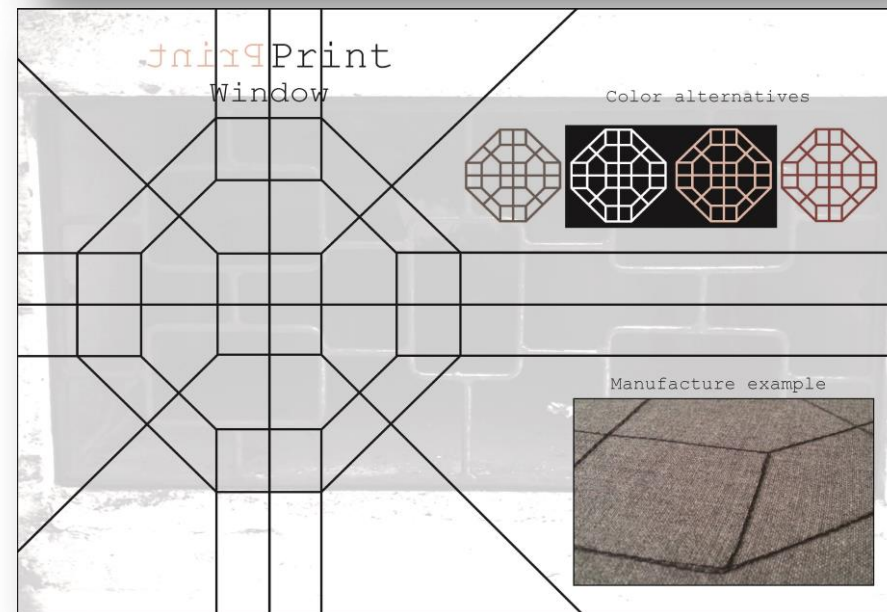
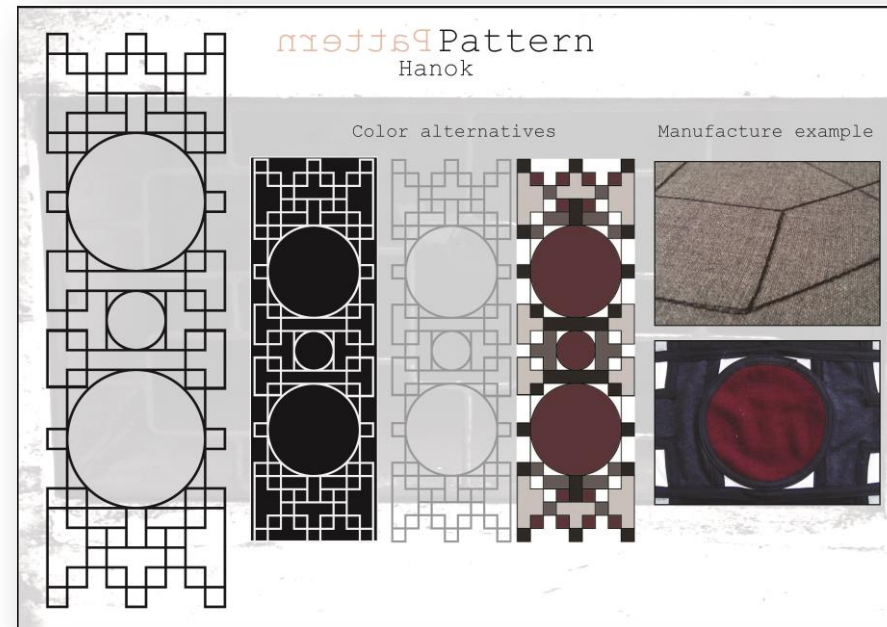
Kuosin suunnittelu lähti yksinkertaisesti luomalla erilaisia geometrisiä muotoja ja yhdistelemällä niitä. Kun kuosi oli valmis, poistin siitä vielä muutamia viivoja, jotta saisin luotua pidempiä muotoja. Printin suunnittelussa lähdin neliöstä, jonka ympärille lähdin laittamaan lisää muotoja, sekä viivoja. Mielestäni onnistuin luomaan malliston teemalle uskolliset kuosin ja printin, jotka ovat uniikkeja. Uskon käyttäväni niitä tulevaisuudessakin muissa mallistoissa, jos ne ovat teemaan sopivia.

Kuva 19. Kuosin ja printin ideataulu (Turtiainen 2014-05-02.)

Kuva 20. Luonnoksia printistä ja kuosista (Turtiainen 2014-05-03.)

Kuva 21. Hanok- kuosi (Turtiainen 2014-05-02.)

Kuva 22. Window - printti (Turtiainen 2014-05-02.)

4.2 Valmistus

Tässä osiossa kerron tiiviisti valmistuksen vaiheista ja omista tuntemuksista vaatteiden valmistuksesta. Opinnäytetyössäni halusin kehittää omia kaavoitus- ja ompelutaitojani, ja tämän myötä halusin valmistaa useamman vaatekappaleen mallistosta. Valmistettavaksi valitsin yhden malliston mekoista, löysät housut, villakangastakin ja pitkän neuletakin. Tarkoituksena oli myös valmistaa silkkitoppi, mutta ommellessani sitä lainaompelukoneella, siitä tuli käytökelvoton.

4.2.1 Kaavoitus ja ompelu

Kaavoituksessa lähdin aluksi tekemään koon 38 peruskaavan, jota käyttäisin pohjana vaatteille. Valitsin koon 38 pääosin siksi, koska mallini oli sen kokoinen. Malliston vaatteet sopivat kuitenkin monen kokoiselle ihmiselle, koska ne ovat malliltaan väljiä. Peruskaavoista lähdin piirtämään puhtaaksi housujen ja puvun kaavat, jotka jäljensin kaavapaperille kuositellua varten.

Ensimmäisenä lähdin valmistamaan malliston show stopperia, eli Hanbok – mekkoa. Mekon suunnittelu ja valmistus tapahtui talvella 2013, Uniikki vaate – opintokokonaisuuden aikana. Suurin inspiraatio mekolle lähti itse hanbokista ja sen kietaisumenetelmästä, joka mahdollistaa vaateen käytön erikokoisilla ihmisillä. Mekon pohjana en käyttänyt peruskaavaa, vaan muotoilin koko mekon alusta loppuun koon 38 mallinuden päälle.

Kuva 23. Hanbok- mekon valmistus (Turtiainen 2014-05-03.)

Olen aina pitänyt erilaisten mekkojen valmistuksesta, ja Hanbok -mekko ei ollut poikkeus. Kietaisumenetelmä toi lisää haasteita, kun piti miettiä miltä mekko näyttäisi täysin avattuna ja miltä se näyttäisi kiinni. Lisähaasteita toivat myös nauhat, joilla mekko sidotaan ihmisen päälle. Näkyvätkö nauhat, miten ne asettuvat mekon päälle kuitenkaan rypistämättä yläosaa? Näiden kysymyksien pohjalta lisäsin mekon yläosan sivusaumoihin pienet aukot, josta nauhat saa kätevästi mekon päälle ja alle. Valmistusvaiheessa (kuva 23, s. 33) nousi esille myös mekon päällepuettavuus. Ilman olkaimia mekon pukeminen yksin olisi ollut mahdotonta sekä mekon sisäpuolella olevat nauhat auttoivat mekkoa pysymään paremmin paikallaan. Mielestäni onnistuin luomaan malliston show stopperista omalla tavallaan uniikin, mutta kuitenkin teemalle ja hanbokille uskollisen.

Seuraavaksi lähdin valmistamaan löysähköjä Kae In- housuja. Housujen kaavoituksessa en käyttänyt hanbokin kaavaa apuna, mutta otin vaikutteita miesten housujen ulkonäöstä. Halusin housuista yksinkertaiset ja pussittavat sekä vähän urheiluhousujen näköiset, mutta materiaalina olisi villakangas, jota käytetään yleensä jakkupuvuissa. Materiaalia minulla oli vain rajallinen määrä, joten ohjaava opettajani ehdotti housuihin haarakiilaa, eli ylimääräistä pitkää ja suoraa kangaskappaletta haaraan joka yltyä housun vasemmasta lahkeesta oikean puoleiseen lahkeeseen. Haarakiiloja nähdään yleensä urheiluhousujen haaroissa, joissa pitää ottaa huomioon jalan liikkeet ja venyttely. Kiilan avulla housun kaavoista voisi jättää haarakoukut pois, ja saada kaavasta kapeampi ja materiaalia säästävämpi.

Kuva 24. Kae In – housujen valmistus (Turtiainen 2014-05-03.)

Kuva 25. Villakangastakin valmistus (Turtiainen 2014-05-03.)

Housujen vyötärökaitaleeksi sekä lahkeiden suiksi leikkasin tummanharmaan neuleen resorit. Taitoin ne kaksinkerroin, ja ompelin villakankaaseen kiinni. Tällä tavoin sain vyötärölle pujoteltua kuminauhan, jonka avulla housut pysyvät paremmin jalassa.

Housujen jälkeen lähdin kaavoittamaan ja valmistamaan Jan Di- villakangastakkia (kuva 25). Takin materiaalina käytin kierrätyskeskuksesta löytämäni tummanpunaista villakangastakkia, sekä omaa, joutavana olevaa mustaa villakangastakkia. Ajallisesti takki vei eniten aikaa, sekä oli vaativin rakenteeltaan. En ole aikaisemmin valmistanut takkeja, joten halusin suunnitella ja toteuttaa sen opinnäytetyössäni. Näin saisin käsityksen siitä, minkälaista sen valmistaminen olisi, ja kuinka siitä itse suoriutuisin jatkossa.

Halusin takista ylisuuren, joten lisäsin kaavaan väljyyttä rinnan ympärille, vyötärölle ja alalantiolle. Kädentietä muokkasin suuremmaksi sekä olkasaumaa pidensin sopivaksi, jotta saisin pudotettua kädentietä lähemmäksi kyynärpäitä. Takin etuosan kuosittelussa otin huomioon pääntien, johon halusin samanlaisen kauluksen kuin hankokissa, joten kuosittelin sen hieman kaarevaksi. Olin huomannut omissa takeissani ongelman, ettei käsiä voinut nostaa kunnolla, joten halusin tässä takissa välttää tämän laittamalla samankaltaiset kiilat myös kainaloihin, kuin housujen haarassa oli. Paidoissa näitä kiiloja kutsutaan yleensä sämpylöiksi. Väriksi valitsin mustan, koska se on hyvä kontrasti punaiselle.

Kaavoituksen jälkeen lähdin purkamaan villakangastakkeja osiin, jotta näkisin miten paljon materiaalia minulla olisi käytettävissä. Olin päättänyt alustavasti, että etukappaleelle tulee yksinkertaisemmat leikkaukset kuin takakappaleelle, johon aioin tilkuista muodostaa printin. Suunnitelmat kuitenkin muuttuivat siinä vaiheessa, kun lähdin purkamaan kaavaa osiin, ja sommittelemaan sitä materiaalille. Takissa voinikin siis sanoa suunnitelleeni materiaalien ehdoilla, kun en tiennyt, riittääkö materiaali. Näin ollen myös leikkaukset muuttuivat, ja takista tuli vähän erilaisempi kuin olin aluksi suunnitellut.

Takin vuori on mustasta villakangastakista kierrätettyä tikkivanukangasta, jonka huomaisin olevan vielä erittäin hyvässä kunnossa. Käyttämässäni villakangastakeissa on ohut polyesterivuori, joka ei lämmitä pakkasella, joten halusin suunnittelemaani takkiin lämpimämmän tikkivuorin. Lopuksi takissa yhdistin vuorin ja pääliskan kaan, lisäsin takkiin vetoketjun, sekä ompelin hihan suut ja helman kiinni. Olin suunnitellut takkiin hupun, josta suunnittelin irrotettavan ja napeilla takkiin kiinnitettävän. Hupun irrotettavuuden avulla sen saa halutessaan pois ja paikallaan se toimii niskalle tuulen suojana.

Viimeiseksi lähdin toteuttamaan Mi Nyeo – neuletakkia (kuva 26, s. 37). Olin varannut sen kokoamiseen eniten aikaa, koska tiesin sen olevan rakenteeltaan haastava. Kaavana käytin takista teemmääni kaavaa, johon halusin samanlaista tunnelmaa, mutta ilman kaulusta ja huppua. En myöskään halunnut neuletakkiin minkään-

laisia sämpylöitä ja suunnittelin siitä vähän pidemmän, jotta myös jalat olisivat suojassa syksyn ja talven viimoilta.

Halusin muodostaa neuletakkiin kuosin keräämieni neuleiden palasista. Takkiin kuluikin suurin osa materiaaleista, vaikka palaset olivat kooltaan melko pieniä. Kuosia korostin mustalla vinonauhalla, jotta kuosin ääriviivat näkyisivät paremmin. Vinonauha oli 100 % puuvillaa, jota minulla oli valmiina omassa materiaalivarastossani. Vinonauha loppui kuitenkin kesken valmistuksen aikana, joten tein sitä itse lisää mustasta puuvillasta, joka minulla oli jäänyt yli show stopperin valmistuksesta. Työtä olisi helpottanut valmiin vinonauhan hankkiminen, mutta ompelin neuletakkia pääsiäisenä, jolloin kaikki liikkeet olivat kiinni.

Neuletakissa pidin ongelmallisena vinonauhan määrän vaatteessa, sillä sitä oli työlästä silittää ja ommella neuleeseen kiinni, mutta se antoi takille hienon viimeistellyn ilmeen. Helpointa oli neuletakin kokoaminen, kun kaikki kaavan palaset olivat valmiina kasaamista varten. Jos tulevaisuudessa lähtisin valmistamaan neuletakkia asiakkaille, joutuisin yksinkertaistamaan mallia paljon, etteivät sen kustannukset kasvaisi liikaa.

Kuva 26. Mi Nyeo – neuletakin valmistus (Turtiainen 2014-05-03.)

Kaavoituksessa suurimmaksi osaksi hyödynsin hanbokin ulkomuotoa, sen laskettuja ja suoria kädenteitä, kauluksen muotoa ja väljää olemusta. Peruskaavojen kuositelussa en halunnut liikaa keskittyä hanbokin kaavaan, vaan otin joitakin vaikutteita hanbokin rakenteesta ja yhdistin ne suunnittelemini vaatteiden rakenteisiin. Rikoin myös muutamia ennakkoluulojani, esimerkiksi vaatteiden valmistuksen kestosta. Olen aina pitänyt itseäni nopeana ompelijana, mutta kun keskityin valmistukseen ja työn jälkeen, huomasin aikaa kuluvan odotettua enemmän.

Valmistamani tuotteet ovat mallikappaleita malliston vaatteista, ja niissä näkyvät myös ompelussa kohtaamani ongelmat. Näin ollen mallikappaleet jäisivät minulle jatkokehittelyä varten, enkä möisi niitä asiakkaille.

4.2.2 Kuvaukset

Vaatteiden valmistuessa järjestin kahdet kuvaukset, jotta saisin kuvia valmiista vaatteista. Malliksi sain suostuteltua kaksoissiskoni Sannan, jonka kanssa kirjoitin sopimuksen kuvien käytöstä. Kuvaukset halusin järjestää ulkona, jotta kuvissa näkyisi selvästi mallistoon valittu syksy/talvi-sesonki sekä kaupunkimaisuus. Kuvauspai-
kaksi valikoitui lopulta oma takapiha Joensuussa, koska pidin sen laatoitetusta pihasta, joka toi mieleen vaatteiden leikkaukset ja ideataulun kivipolun. Takapihan taustalla näkyy myös muita rakennuksia, jotka tuovat omanlaistaan kaupunkitunnelmaa.

Kuvat halusin ottaa itse, koska valokuvauksesta oli tullut minulle opiskelun sivussa harrastus eikä minun tarvinnut sopia valokuvaa-
jan kanssa erikseen aikatauluista ja paikasta. Kuvausaika sijoittui viikonlopuille, jolloin olimme molemmat siskon kanssa vapaana, ja minä Joensuussa. Ennen kuvauksia silitin kaikki vaatteet ja mietin valmiiksi kuvausrekvisiittaa esimerkiksi asusteita. Halusin vaatteiden olevan pääosassa kuvissa, joten suuria koruja tai värikkäitä li-
sävaatteita ei kuvissa näkyisi.

Kuvauksien aikana huomasin saavani paljon luonnollisia ja aidon näköisiä kuvia, koska malli sai esiintyä kuvissa haluamallaan taval-
la. Naurulta ja hassuttelulta ei voinut välttyä, kun mallina toimi oma sisko. Tämän takia kuvaustilanne oli minulle uusi, koska en ollut aikaisemmin käyttänyt omaa kaksoissiskoani vaatteideni mal-
lina.

Kuva 27. Kuvaukset (Turtiainen 2014-05-07.)

Kuva 27. Naurua kuvauksissa (Turtiainen 2014-04-20.)

Kuvauksien lisäksi Hanbok-mekkonni osallistui 18.–19.1.2014 Uniikki vaate- opintokokonaisuuden myötä Jyväskylän häämessuilla järjestettäviin muotinäytöksiin (kuva 28). Muotinäytöksessä oli myös muita Kuopion Muotoiluakatemian opiskelijoiden tekemiä vaatteita, sekä muiden yritysten häävaatetusta. Tilanne oli jännittävä, koska ne olivat ensimmäiset messut, joissa oli jotain minun suunnittelemaa esillä.

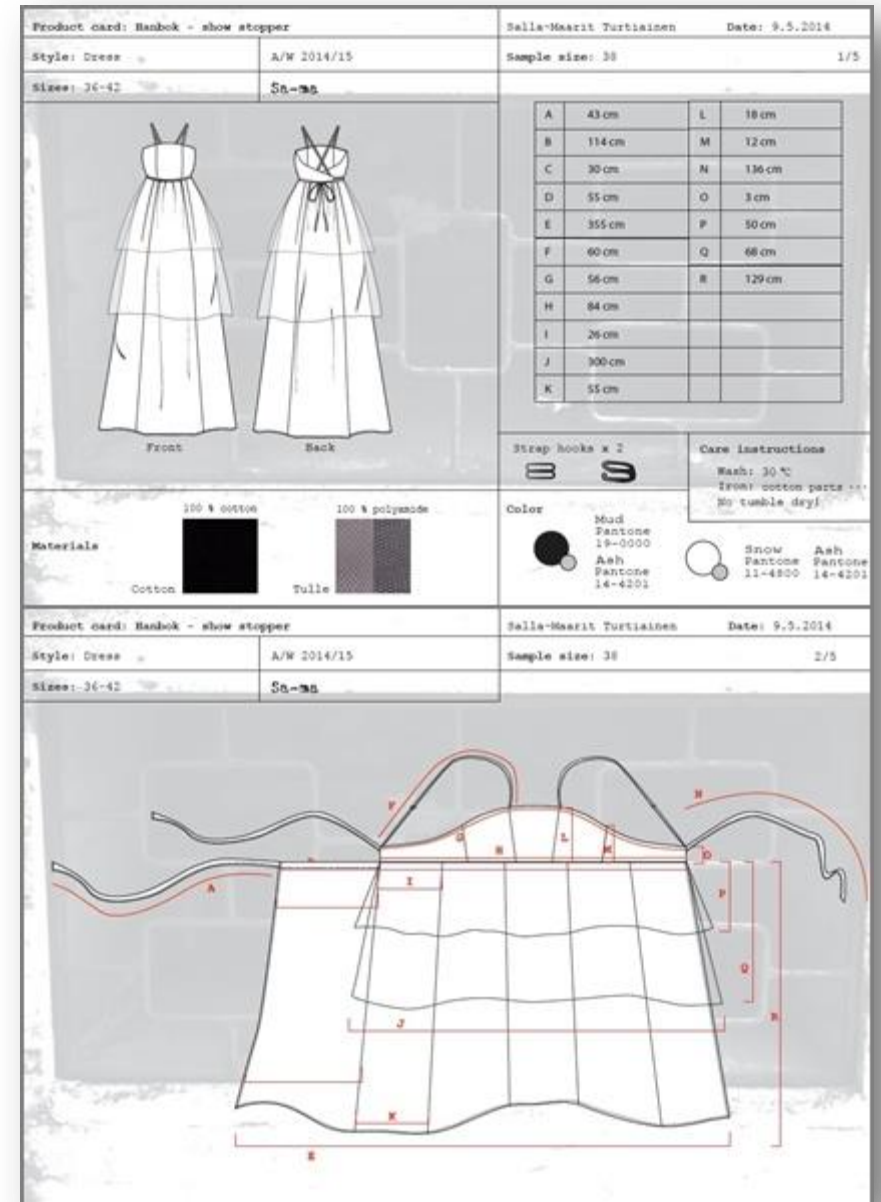

Kuva 28. Hanbok- mekko Jyväskylän häämessuilla (Turtiainen 2014-01-18.)

5 VALMIS MALLISTO

Suunnittelun ja valmistuksen lisäksi tein mallistoon myös visuaalista materiaalia, esimerkiksi malliston teeman mukaiset tuotekortin ja mallistolakanan. Tuotekortti (kuva 29) on teolliseen valmistukseen yleensä valmistettava kortti, jossa näkyy selvästi tuotteen rakenteet, mitat, labelit sekä väri- ja materiaalivaihtoehdot. Tein tuotekortin vain yhdestä vaatteesta, malliston Hanbok- mekosta, koska ajattelin sen olevan tarpeeksi vaativa esimerkki tuotekorteista.

Olin miettinyt jo toisena opiskeluvuoteni Tuote- ja yrityskuvakurssilla mahdollisen tulevan yrityksen nimeä ja logoa. Näitä käytin myös opinnäytetyömallistoni tuotekortissa labeleiden (kuva 30, s. 41) yhteydessä. En halunnut käyttää omaa nimeäni yrityksen nimenä, enkä myöskään keksinyt mitään erillistä sanaa kuvaamaan mahdollisen yrityksen ilmettä ja minua suunnittelijana. Päädin sitten leikittelemään oman etunimeni kanssa. Sa-ma on lyhenne omasta etunimestäni, Salla-Maaritista. Sanassa Sa-ma huomasin myös olevan viittauksia Japaniin, vaikka tämä ei ollut tarkoitukseni. Tuote- ja yrityskuvakurssilla olin käsin piirtänyt Saman logon, mutta opinnäytetyömallistooni käytin sen suunnittelussa puhelimesani olevaa sovellusta Pixrl Express. Sieltä löysin sopivan fontin, jota lähdin muokkaamaan Adobe Illustratorilla. Pidän itse Sa-ma – logon ulkonäöstä, koska se ei ole

Kuva 29. Osa tuotekorttia (Turtiainen 2014-05-02.)

Kuva 30. Label (Turtiainen 2014-05-02.)

tiettyyn mallistoon suunniteltu, vaan se sopii myös herkemmillä mallistoille vaihtamalla sen väriä tai taustaväriä.

Mallistolakana (liite 2, s. 7-10) on esittely malliston kaikista vaatteista. Vaatteista on piirretty tasokuvat, eli yleensä Adobe Illustratorilla piirretyt tekniset kuvat vaatteista, joissa näkyvät selkeästi vaateen rakenteet, leikkaukset ja mittasuhteet. Tasokuvat on piirretty vaateen edestä ja takaa, sekä tarvittaessa vaateen sivusta. Mallistolakanassa näkyy vaatteiden lisäksi myös vaatteiden nimet, väri vaihtoehdot, sekä materiaalit.

Mallistolakanaa tehdessä päätin vaatteille nimet korealaisten naisten mukaan. Kävin läpi katsomiani korealaisia sarjoja, joista poimin naispäähenkilön etunimiä. Tässä vaiheessa mietin myös malliston nimeä. Pohdintojen myötä malliston nimeksi valitsin "*Hanbok dreams*", jossa näkyy selvästi mistä malliston inspiraatio on lähtenyt.

Lopuksi tein koosteen (liite 2) mallistokokonaisuudesta. Koosteesta näkyy kaikki visuaalinen materiaali, jota opinnäytetyömallistolle olen tehnyt. Halusin koosteen olevan yhtenäinen, joten taustakuvinäköni olen käyttänyt malliston teemaan ja sesonkiin sopivia kuvia.

6 ARVIOINTIA JA POHDINTAA

Tässä osiossa kerron asiantuntijapalautteesta, jota olen opinnäytetyöni mallistosta saanut, sekä oman mielipiteeni mallistosta kokonaisuudessaan. Pohdin myös opinnäytetyön kulkua, sekä toteutuivatko työlleni asettamat tavoitteet.

6.1 Palaute

Sain palautetta malliston vaatteista suunnittelu- ja valmistusvaiheessa läheisiltäni, opinnäytetyötä ohjaavalta opettajalta, kanss opiskelijoilta sekä kysyin asiantuntijapalautetta Valkyrian Designin -yrityksen suunnittelijalta ja perustajalta Lotta Mönkäreeltä. Palautteen avulla sain uusia ideoita suunnittelemilleni vaatteille, sekä rehellistä tietoa vaatteiden toimivuudesta.

Jos tulevaisuudessa lähtisin perustamaan yritystä, perustaisin sen alustavasti Joensuuhun, jonne muutan takaisin opiskeluni jälkeen. Tämän myötä halusin asiantuntijapalautetta Joensuun suunnalta, josta löysin Valkyrian Designs - vaateyrityksen. Valkyrian Desings on Lotta Mönkäreeseen perustama vaateyritys. Yrityksen vaatteet ovat naisellisia ja ajattomia, sekä saavat inspiraationsa muun muassa elokuvista. Vaatteet valmistetaan suomalaisessa Onnex Ompeleusuuskunnassa, Lappeenrannassa. (Valkyrian Designs 2007–2014.)

Lähetin sähköpostilla Lotta Mönkäreelle piirtämäni esityskuvat mallistokokonaisuudesta, sekä pyysin muutamalla lauseella mielipidettä malliston värimaailmasta, kaupallisuudesta, silhueteista ja vaatteiden yksityiskohdista, jotka näkyivät kuvissa. Lähetin myös kuvan inspiraationi lähteestä, hanbokista.

Saamani palaute oli pääosin positiivista. Mönkäreeseen mielestä hanbokin vaikutteet olivat vaatteissa selkeästi näkyvissä, ja vaatteet sopivat hyvin tämän päivän kuluttajille. Värit olivat suomalaiseseen makuun sopivia ja maanläheisiä, mutta tummanpunaiset tuotteet eivät saata mennä kaupaksi. Silhuetit oli pääosin suunnattu nuorille ja naisille, sekä vaatteet ovat käyttäjälleen armollisia niiden väljien linjojen vuoksi. Vaatteet ovat helposti yhdisteltävissä, sekä niistä voi tehdä tilanteen mukaan arkisempia ja juhlavampia. Vaatteet eivät kuitenkaan silhueteiltaan miellytä vanhempaa kuluttajaa, koska vaatteiden mallit ovat nuorekkaita ja vaatteista puuttuu vanhempia ihmisiä miellyttävät hihat. (Mönkäre 2014-04-28.)

Mönkäreeltä saamani palaute sai miettimään valmistukseen liittyviä kustannuksia. Malliston vaatteista tulisi erittäin kalliita, jos lähtisin niitä valmistamaan suunnitelmieni mukaan niiden yksityiskohdientakia. Mallistolla kuitenkin halusin tuoda esille minua suunnittelijana, jonka myötä en rajoittanut itseäni suunnitteluvaiheessa. Jos lähtisin mallistoa toteuttamaan tulevaisuudessa, joutuisin karsimaan suurimmanosan suunnittelemani yksityiskohdista vaateen hinnan pienentämiseksi.

Koko opinnäytetyöprosessin ja malliston suunnittelun sekä valmistuksen ajan olen tarkastellut tuotoksiani kriittisesti. Olen huomannut, että välillä on otettava aiheesta etäisyyttä, että pystyy arvioimaan omaa työtään puolueettomammin. Mielestäni onnistuin hyvin malliston luomisessa. Vaatteissa näkyvät hanbokin vaikutteet, sekä värit ja silhuetit ovat kohderyhmää miellyttävät. Väritettyä mallistokokonaisuutta tarkastellessani olisin kuitenkin kaivannut yhtä kirkkaampaa väriä raikastamaan malliston värimaailmaa.

Valmistuksen aikana esille nousi Mi Nyeo -neuletakin valmistuksen haastavuus. Valmistusvaiheessa toistin itselleni, etten tule enää koskaan valmistamaan samanlaista neuletakkia. Neuletakki onkin enemmän muotinäytösvaate, joka Hanbok-mekon tavoin kertoo omalla tavallaan malliston tarinaa. Myös miettiessäni vaatteiden määrää mallistossa, taisin olla hiukan kunnianhimoinen. Olisin voinut keskittyä vain muutamaan asukokonaisuuteen, ja aikaa malliston suunnitteluunkin olisi kulunut vähemmän. Näin ollen olisin voinut myös valmistaa kaikki malliston asukokonaisuudet. Mallisto on kuitenkin laajuudeltaan suurin suunnittelemani, joten sain siitäkin kokemusta tulevaisuutta ajatellen.

6.2 Omaa pohdintaa

Opinnäytetyöni alussa lähdin listaamaan opinnäytetyön tavoitteet ja mitä opinnäytetyössäni halusin tehdä. Halusin luoda toimivan malliston, jonka avulla kehitän Kuopion Muotoiluakatemiassa oppimiani tietoja ja taitoja. Tässä tavoitteessa uskon onnistuneeni. Kehityin paljon suunnittelijana, ja uskon kehittyväni tulevaisuudes-

sa vielä lisää. Huomasin visuaalisen puolen olevan vahvuuteni, eli olen onnistunut luomaan teemalleen uskollisia, ymmärrettäviä ja mielenkiintoisia ideatauluja ja piirroksia mallistoon. Kehityin myös ompelussa paljon, koska olin osannut valita valmistettaviksi oikeat tuotteet vaatuvuustasoltaan.

Jo alkuvaiheessa opinnäytetyötä huomasin epäonnistuvani aikataulun noudattamisessa. Käytin suunniteltua enemmän aikaa esimerkiksi vaatteiden valmistukseen. Olen kuitenkin kiireessä parhaimmillani ja saan paljon ideoita, vaikka stressitasoni nousisi. Aikataulussa pysyminen on ollut minulle aina ongelma, vaikka saan kaiken ajoissa valmiiksi. Toisena ongelmana huomasin raportin kirjoittamisen. Raportin aloittaminen oli erittäin vaikeaa, ja vietin useita tunteja katsoen tietokoneen ruutua. Tämän ongelman ratkaisin kuitenkin sillä, että aloin kirjoittamaan tekstejä eri osioihin, sekä jätin vaikeimmat kohdat viimeiseksi. Erityisesti päänvaivaa toi Pirkko Anttilan kriittisrealistinen evaluaatio. En osannut luoda järjkeitä lauseita aiheesta, enkä osannut kunnolla selittää, mitä se tarkoittaa. Sen myötä selitin raportissa, miten Anttila on asian ilmaissut, ja miten itse olen sen ymmärtänyt.

Opinnäytetyöprosessin aikana olen kasvanut ihmisenä paljon. Työn kautta olen miettinyt vakavasti oman yrityksen perustamista, ja Taideteollinen muotoilu- opintojaksolla kirjoitankin liiketoimintasuunnitelmaa mahdolliselle yritykselle. Yrityksen vaatteissa tulen jatkokehittelyiden myötä hyödyntämään suunnittelemani mallistoa, sekä uskon käyttäväni uudestaan muiden kulttuurien vaatteita inspiraation lähteenä. Tarkastellessani opinnäytetyöprosessia ko-

konaisuutena, tunnen oppineeni paljon. Tutustuin itseeni suunnittelijana, sekä kokeilin rajojani niin inspiraation lähteessä kuin suunnittelussa ja valmistuksessakin. Aihevalinnan koen olevan myös ajankohtainen, koska yhä useampi suunnittelija hakee inspiraatiota eri kulttuureista, sekä olin käyttänyt suunnittelun apuna kansallispuvun kaavaa.

Tuntuu kummalliselta ajatella, että opinnäytetyö olisi valmis. Olen kuluttanut opinnäytetyön parissa melkein kaiken vapaa-aikani, joten tuntuu myös vähän haikealta päästää siitä irti. Toivon kuitenkin, että opinnäytetyöni myötä muut opiskelijat innostuisivat enemmän kansallispuvuista ja muista kulttuureista, koska niiden tarjoama inspiraatio on periaatteessa rajatonta.

LÄHTEET

ANTTILA, Pirkko 2005. *Ilmaisu, Teos, Tekeminen ja Tutkiva toiminta*. Artefakta 16. Hamina: Akatiimi Oy.

ANTTILA, Pirkko 2007. *Realistinen evaluaatio ja tuloksellinen kehittämistyö*. Artefakta 19. Hamina: Akatiimi Oy.

HANSTYLE 2009. *Style & Grace* [verkkosivu]. [Viitattu 20.4.2014.] Saatavissa: <http://www.han-style.com/english/hanbok/basic.jsp>

HOARE, James 2012. *Culture Smart! Korea*. The essential guide to customs & culture. Lontoo: Kuperard.

HUR, Sonja Vegdahl & HUR, Ben Seunghwa 2004. *Culture shock!: Korea*. Portland (OR): Graphic Arts Center.

KOREA TOURISM ORGANIZATION. *Culture* [verkkosivu]. [Viitattu 20.4.2014.] Saatavissa: http://english.visitkorea.or.kr/enu/1071_Culture.jsp

KOSKELA, Silvia 2011. *Kaava suunnittelun lähtökohtana*. Savonia-ammattikorkeakoulu. Muotoilun koulutusohjelma. Opinnäytetyö. [Viitattu 2014-04-22.] Saatavissa: <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2011113016535>

MÖNKÄRE, Lotta 2014-04-28. *Malliston asiantuntijapalautte* [sähköpostiviesti]. Vastaanottaja Salla-Maarit Turtiainen. Saatavissa: Kuopio: Vastaanottajan sähköiset arkistot.

RISSANEN, Timo 2013. *ZERO-WASTE FASHION DESIGN: a study at the intersection of cloth, fashion design and pattern cutting* [verkkoaineisto]. [Viitattu 2014-02-28.] Saatavissa: <http://epress.lib.uts.edu.au/research/handle/10453/23384>

STOREY, Robert 2001. *Korea*. Melbourne; Oakland; Lontoo: Lonely Planet.

TILKE, Max 1982. *Pukujen kuosit ja leikkaukset*. Maailman kansojen vaatekuosien kuvasto vanhimmasta ajasta nykyaikaan. Turku: Turun Uusi Kirjapaino Oy.

VALKYRIAN DESIGNS 2007–2014. *Yritys* [verkkosivu]. [Viitattu 7.5.2014.] Saatavissa: <http://valkyrian.fi/index.php?page=yritys>

KUVALÄHTEET

BEISWENGER, Thomas 1971. *Naisen ja miehen Hanbokit* [valokuvakollaasi]. Sijainti: FAIRSERVIS, Walter Ashlin 1971. *Costumes of the East*. Riverside: Chatham Press.

TURTIAINEN, Salla-Maarit 2010-05-26. *Valmistujaismekko* [digikuva]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

TURTIAINEN, Salla-Maarit 2010-09-26. *Korsetin muotoilua puuvillakankaasta* [digikuvakollaasi]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

TURTIAINEN, Salla-Maarit 2013-12-03. *Jeogorin kaavan palaset* [digikuvakollaasi]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

TURTIAINEN, Salla-Maarit 2013-12-03. *Jeogorin valmistusta* [digikuvakollaasi]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

TURTIAINEN, Salla-Maarit 2014-01-18. *Hanbok- mekko Jyväskylän häämessuilla* [digikuva]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

TURTIAINEN, Salla-Maarit 2014-03-17. *Muut suunnittelijat hanbokin inspiroimina* [digikuvakollaasi]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

Kuva 1. WGSN. Christian Dior [digikuva]. [viitattu 17.3.2014.] Saatavissa: http://www.wgsn.com.ezproxy.savonia-amk.fi/content/report/Catwalk_Shows/Paris/Spring_Summer_2011/Couture/s_s_11_couture/christian_dior.html

Kuva 2 - 4. WGSN. Carolina Herrera [digikuvat]. [Viitattu 17.3.2014.] Saatavissa: http://www.wgsn.com.ezproxy.savonia-amk.fi:2048/content/report/Catwalk_Shows/New_York/Spring_Summer_2011/Womenswear/New_york_new/Carolina_Herrera_New_York_SS_11.html

Kuva 5 - 6. WGSN. Carmen Marc Valvo [digikuvat]. [Viitattu 17.3.2014.] Saatavissa: http://www.wgsn.com.ezproxy.savonia-amk.fi:2048/content/report/Catwalk_Shows/New_York/Spring_Summer_2013/Women/s_s_13_ny_womenswear/Carmen_Marc_Valvo.html

TURTIAINEN, Salla-Maarit 2014-03-23. *Luonnoksia opintovuosien varrelta* [piirroskollaasi]. Sijainti: Kuopio: Tekijän luonnoskirjat.

TURTIAINEN, Salla-Maarit 2014-03-24. *Mallin suunnittelua muotoilua apuna käyttäen* [digikuvakollaasi]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

TURTIAINEN, Salla-Maarit 2014-03-25. *Peruskaava ja Hanbokin kaava, sekä niiden erot* [vektorigrafiikka]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

TURTIAINEN, Salla-Maarit 2014-03-30. *Hanbokin mittasuhteet* [digikuvakollaasi]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

TURTIAINEN, Salla-Maarit 2014-03-30. *Naisen hanbokin osat* [vesivärimaalaus]. Sijainti: Kuopio: Tekijän luonnoskirjat.

TURTIAINEN, Salla-Maarit 2014-04-20. *Naurua kuvauksissa* [digikuva]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

TURTIAINEN, Salla-Maarit 2014-04-22. *Malliston ideataulu* [kuvakollaasi]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

TURTIAINEN, Salla-Maarit 2014-04-23. *Oman suunnitteluprosessin eteneminen* [kuvio]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

TURTIAINEN, Salla-Maarit 2014-04-26. *Opintojen aikana suunnittelemani ja valmistamani vaatteita* [digikuvakollaasi]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

Kuva 1. UUSITALO, Tuukka 2012-08-20. [digikuva]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

Kuva 2. TURTIAINEN, Salla-Maarit 2012. [digikuva]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

TURTIAINEN, Salla-Maarit 2014-05-02. *Hanok – kuosi* [kuvakollaasi]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

TURTIAINEN, Salla-Maarit 2014-05-02. *Kuosin ja printin ideataulu* [kuvakollaasi]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

TURTIAINEN, Salla-Maarit 2014-05-02. *Labelit* [vektorigrafiikka]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

TURTIAINEN, Salla-Maarit 2014-05-02. *Löytämäni materiaalit* [digikuvakollaasi]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

TURTIAINEN, Salla-Maarit 2014-05-02. *Malliston päämateriaalit* [kuvakollaasi]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

TURTIAINEN, Salla-Maarit 2014-05-02. *Osa tuotekorttia* [kuvakollaasi]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

TURTIAINEN, Salla-Maarit 2014-05-02. *Window – printti* [kuvakollaasi]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

TURTIAINEN, Salla-Maarit 2014-05-03. *Hanbok- mekon valmistus* [digikuvakollaasi]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

TURTIAINEN, Salla-Maarit 2014-05-03. *Kae In – housujen valmistus* [digikuvakollaasi]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

TURTIAINEN, Salla-Maarit 2014-05-03. *Luonnoksia malliston vaatteista* [piirroskollaasi]. Sijainti: Kuopio: Tekijän luonnoskirjat.

TURTIAINEN, Salla-Maarit 2014-05-03. *Luonnoksia printistä ja kuosista* [piirroskollaasi]. Sijainti: Kuopio: Tekijän luonnoskirjat.

TURTIAINEN, Salla-Maarit 2014-05-03. *Mi Nyeo – neuletakin valmistus* [digikuvakollaasi]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

TURTIAINEN, Salla-Maarit 2014-05-03. *Villakangastakin valmistus* [digikuvakollaasi]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

TURTIAINEN, Salla-Maarit 2014-05-07. *Kuvaukset* [digikuvakollaasi]. Sijainti: Kuopio: Tekijän sähköiset kokoelmat.

WASMUTH, Verlag Ernst 1982. *Hanbokin leikkauksia* [piirroskollaasi]. Sijainti: TILKE, Max 1982. Pukujen kuosit ja leikkaukset. Maailman kansojen vaatekuosien kuvasto vanhimmasta ajasta nykyaikaan. Turku: Turun Uusi Kirjapaino Oy.

TUTKIMUSAINEISTOT

DRESSED UP DREAMS 2011. *Hanbok Project Part II : Making the Jeogori + Folkwear Pattern Review* [blogi]. Saatavissa: <http://dressed-up-dreams.blogspot.fi/2011/09/hanbok-project-part-ii-making-jeogori.html>

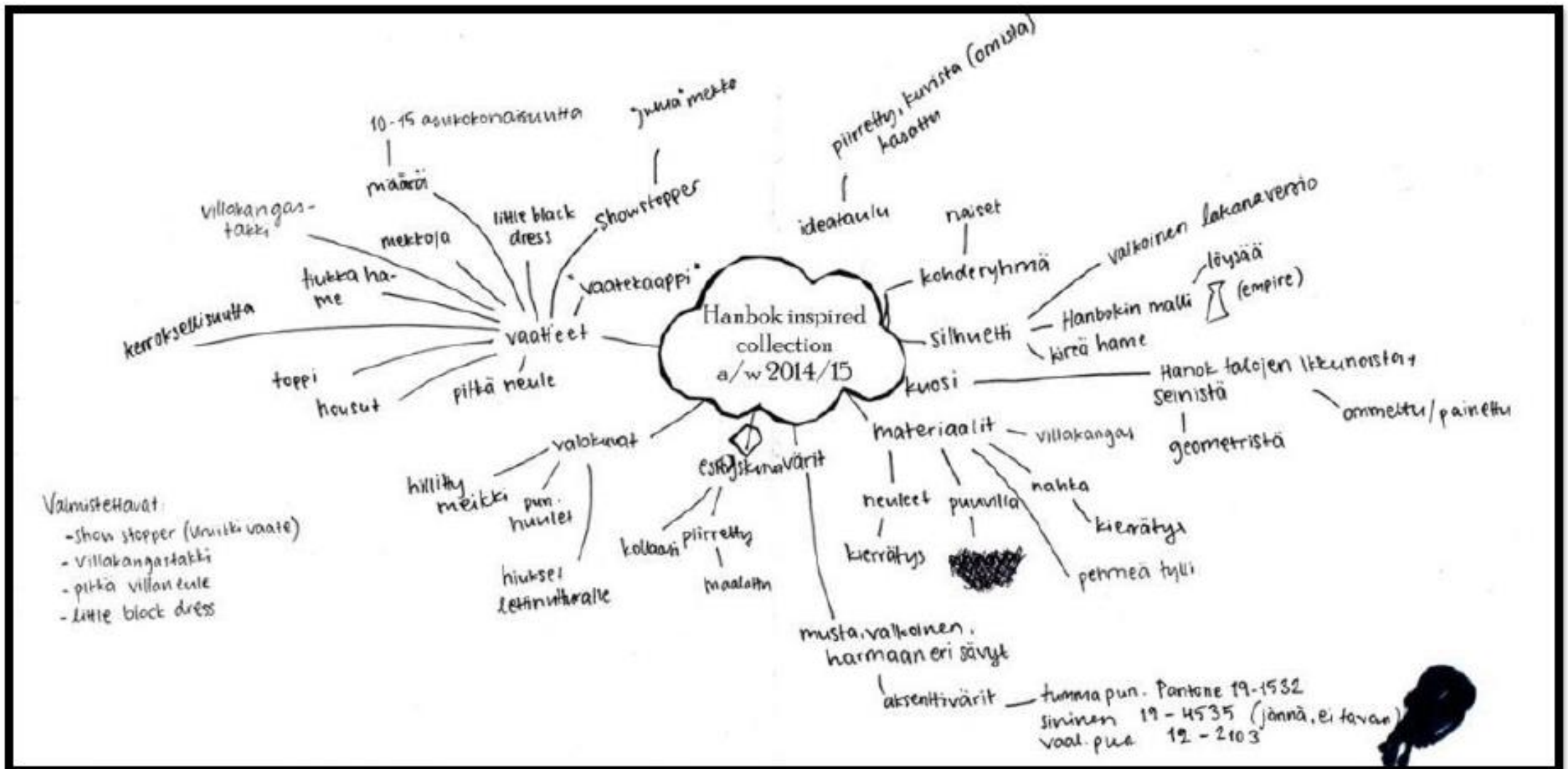
GU FAMILY BOOK 2013. [digikuvat] Saatavissa:

https://www.google.fi/search?q=gu+family+book&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=7dtUU42eLoWyywOFnoGQCQ&sqi=2&ved=0CAYQ_AUoAQ&biw=1280&bih=685

MELKAS, Anneli, RAITIO-NYHOLM, Sirkka ja RÄSÄNEN, Maire-Liisa 2000. *Naisten pukimien peruskaavat 1 – Vaatetusalan kaavatekniikka – Pohjoismainen kaavajärjestelmä, Vatevan mitoitusjärjestelmä*. Helsinki: Oy Edita AB.

TAATILA, Minna 1996. Kuosittelu. Porvoo: WSOY.

LIITE 1: MIND MAP MALLISTOSTA

LIITE 2: MALLISTOKOKONAISUUS

HANBOK DREAMS
SMÅRD KOBNAH
HANBOK DREAMS

COLLECTION
AUTUMN/WINTER 2014-15

ברודשב I Ideaboard

2011

I'm walking,
these paths of time.
Cherry blossoms,
floating in the air.
Watching those
old Hanok's windows.
Searching for inspiration.

Color Colors

Ash

Pantone
14-4201

Granite

Pantone
19-3803

Stone

Pantone
19-3903

Mud

Pantone
19-0000

Snow

Pantone
11-4800

Icy sand

Pantone
13-1008

Cherry blossom

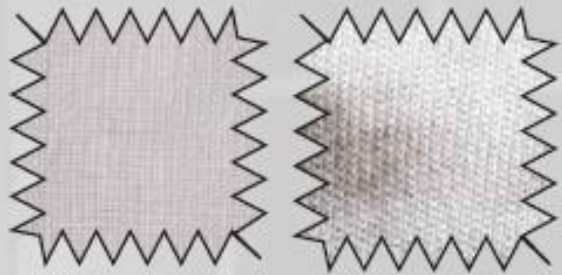
Pantone
14-1311

Cranberry

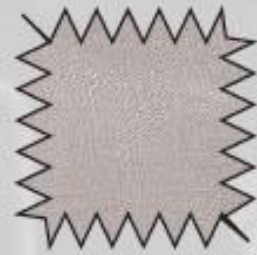
Pantone
19-1532

Materials

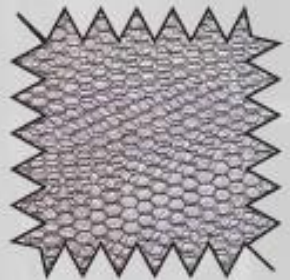
Main materials

100% cotton

Pongee silk
100 % silk

Tulle
100 % polyester

100 % wool

Other materials

100% cotton

100 % wool

Lining
100 % polyester

Buttons

Strap hooks

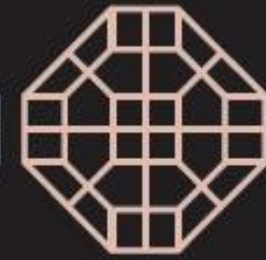
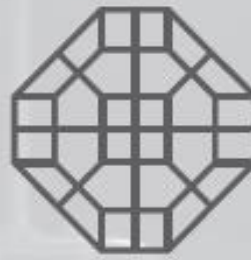

Zippers

Print Window

Color alternatives

Manufacture example

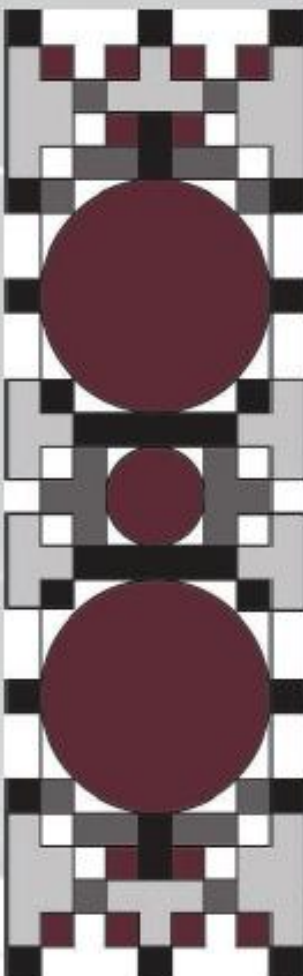
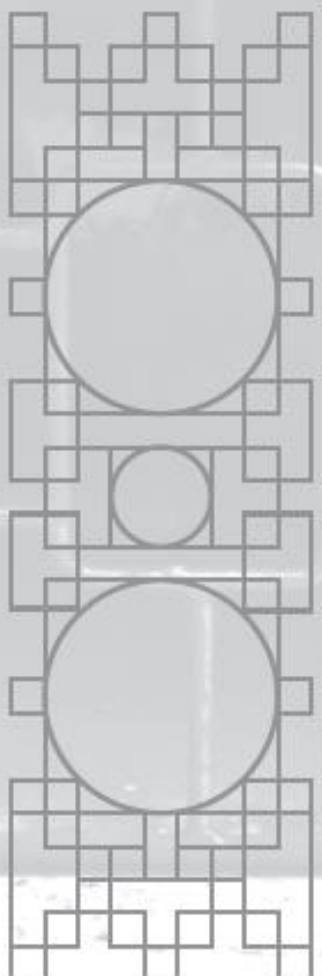
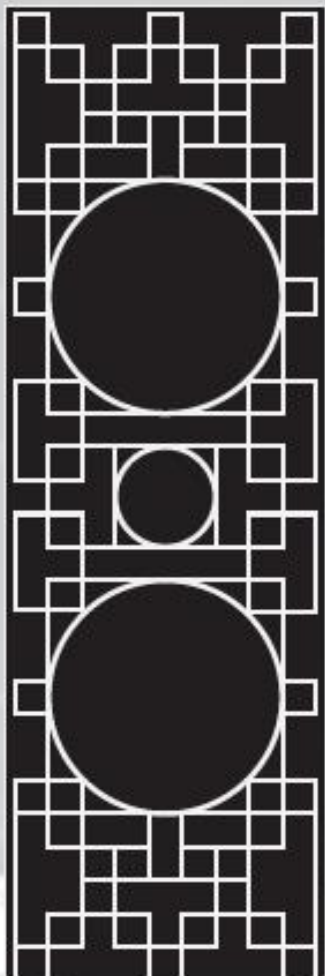
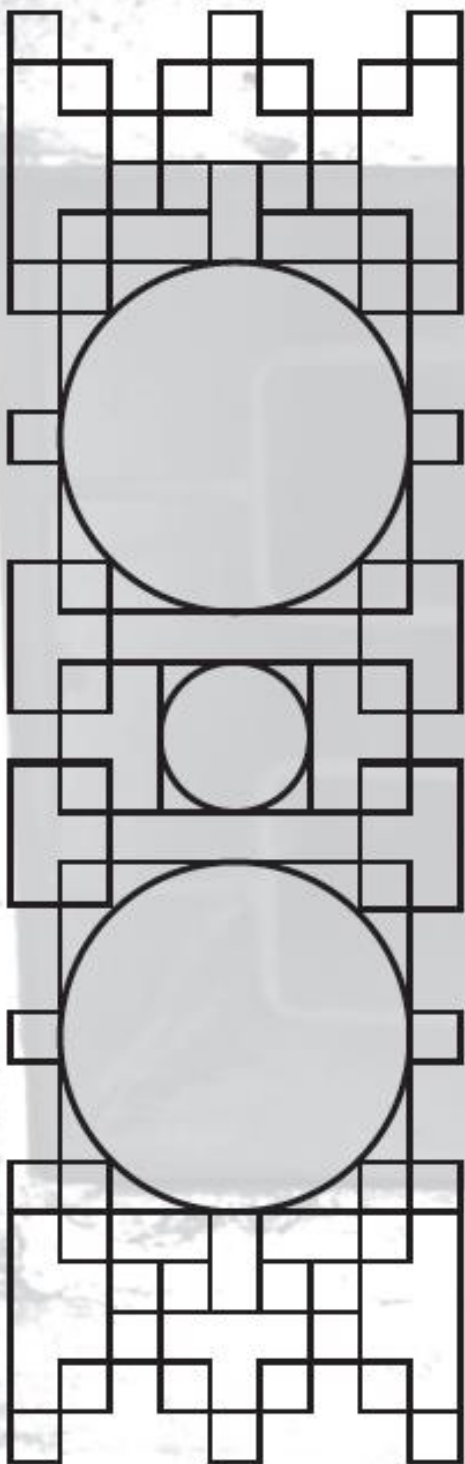

Pattern

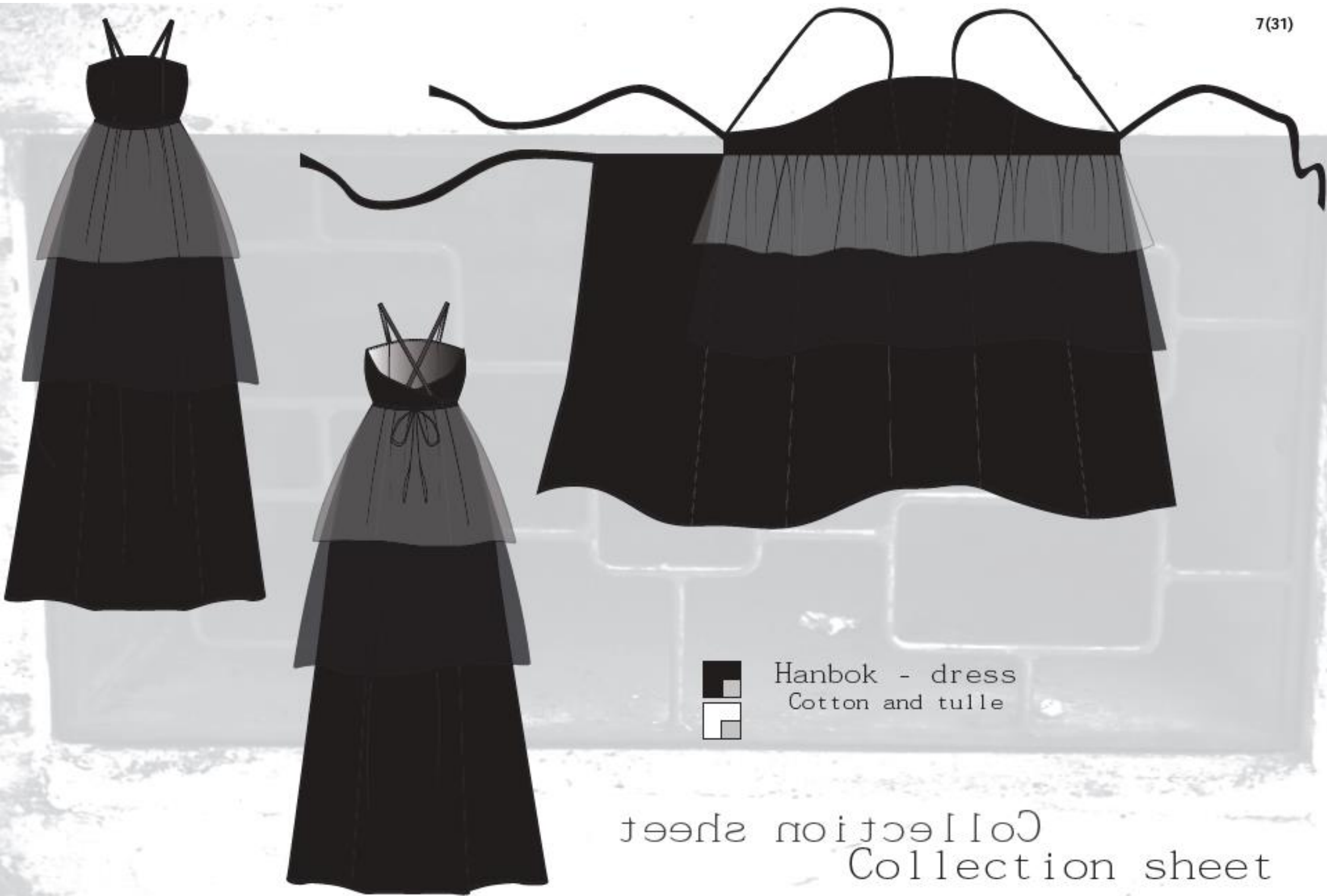
Hanok

Color alternatives

Manufacture example

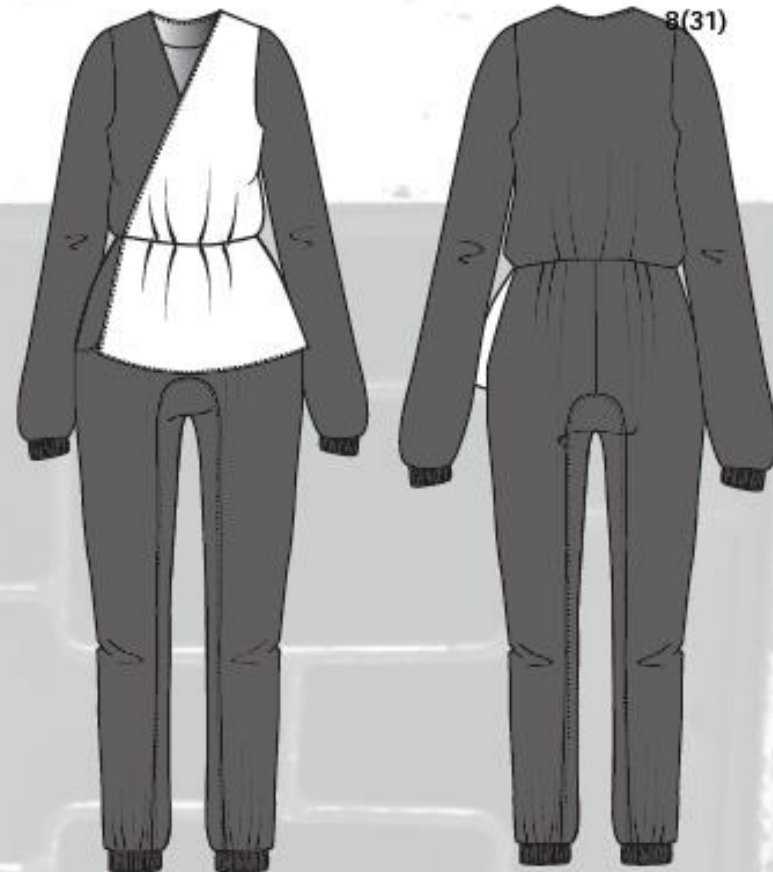
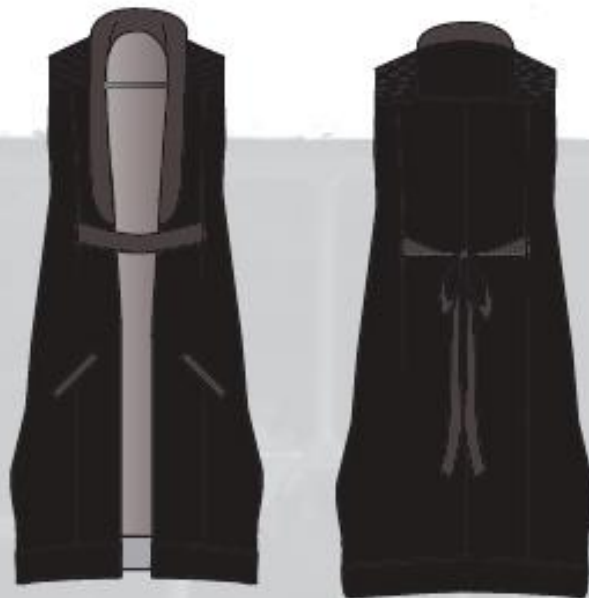

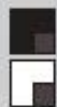

Hanbok - dress
Cotton and tulle

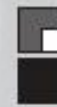
Collection sheet
Collection sheet

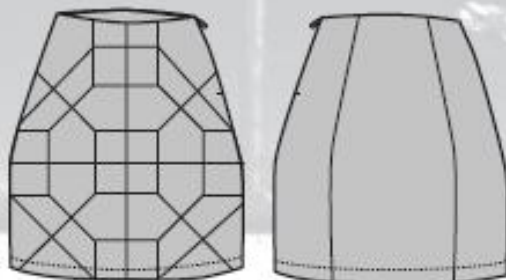
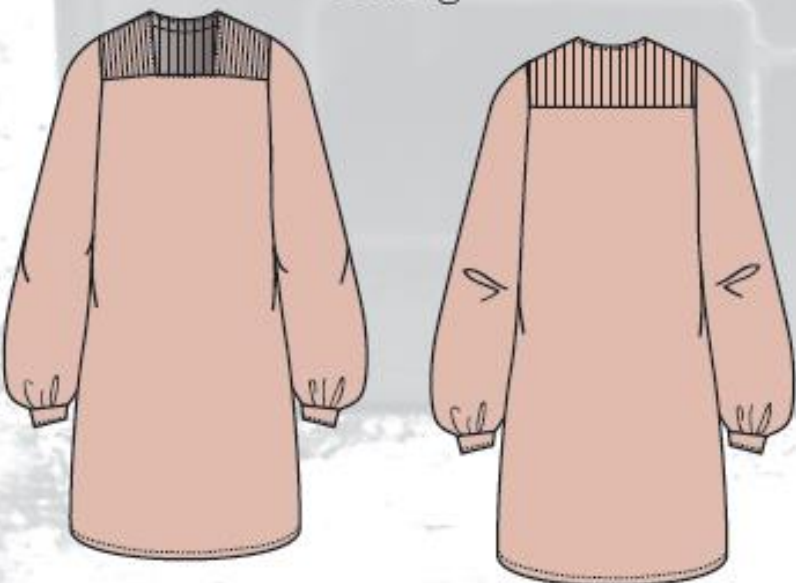
Jan Di - jacket
Wool and polyester
lining

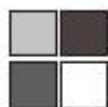
Yeo Wool - vest
Cotton

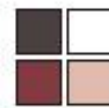
Da Jung - jumpsuit
Wool and knitted wool

Hye Mi - dress
Cotton

Na-Na - skirt
Wool and polyester
lining

Eun Soo - skirt
Wool/cotton

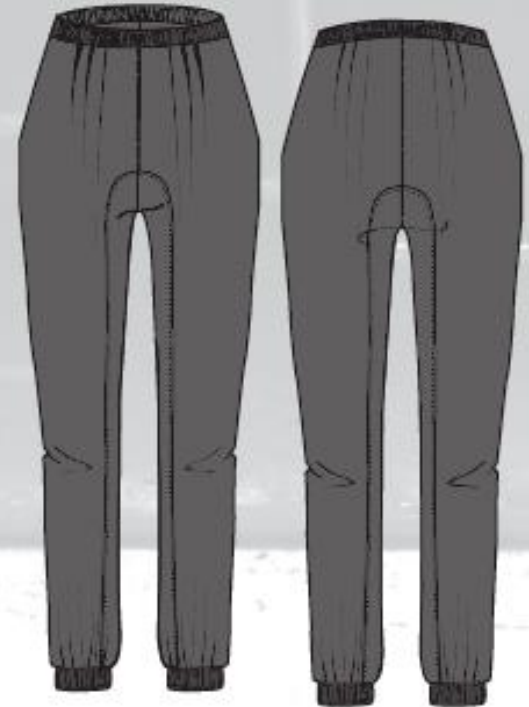
Se Yeon - dress
Cotton

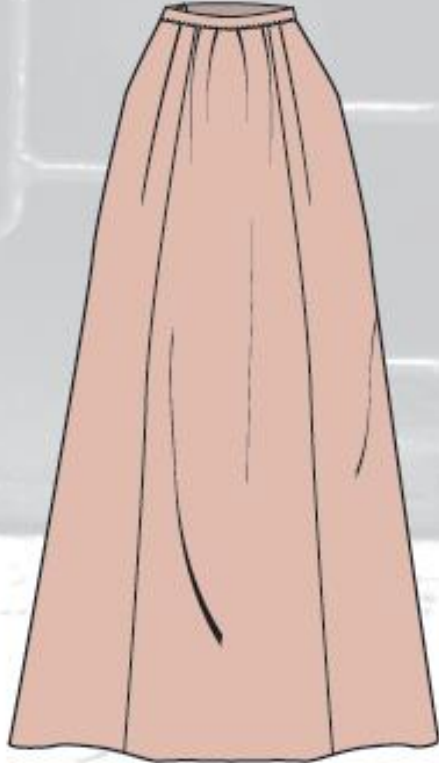
Mae Ri - dress
Cotton

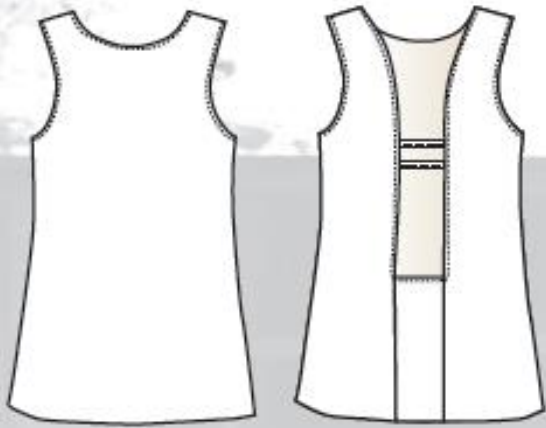
Yoon Hee - trousers
Cotton/wool

Kae In - trousers
Wool and knitted cotton

Ha Ni
- maxi skirt
Pongee silk and cotton lining

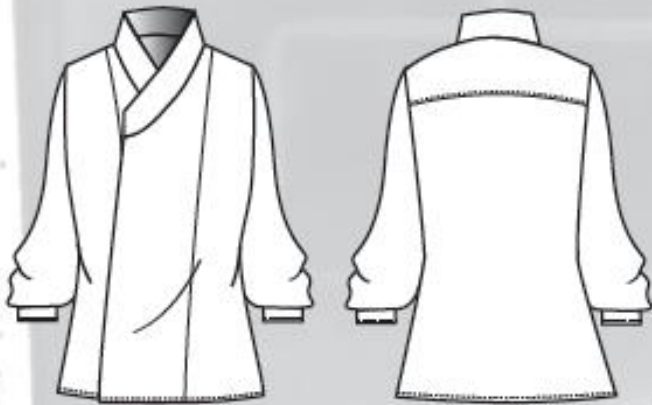
Ra Im - top
Pongee silk

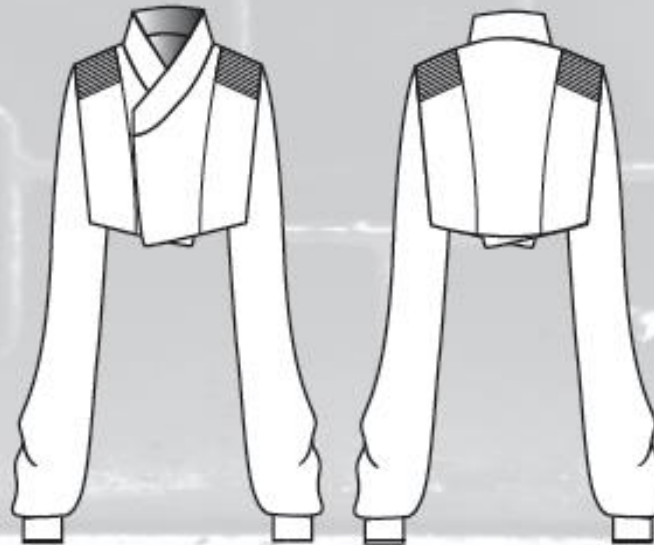
Sun Joo - sweater
Knitted wool

Jae Shin - sweater
Knitted wool

Eun Sung - blouse
Cotton

Ga Eul - jacket
Cotton

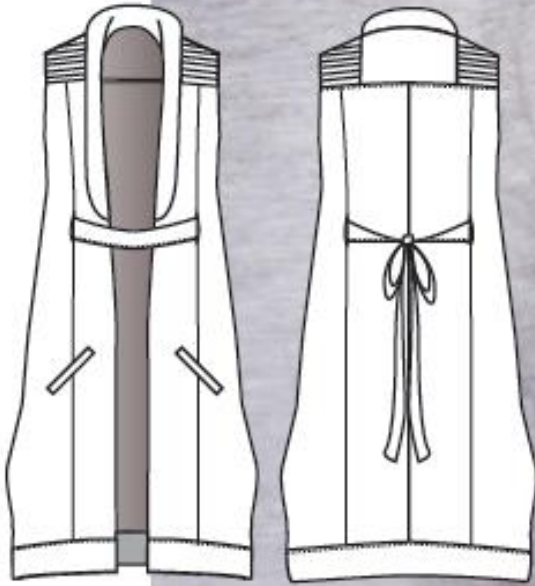

Mi Nyeo - cardigan
Knitted cotton and wool

Hye Mi - dress
Cotton

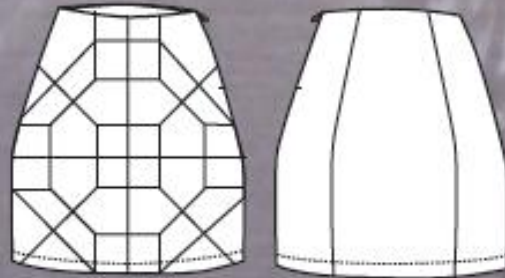
Mae Ri - dress
Cotton

Yeo Wool - vest
Cotton

Ra Im - top
Pongee silk

Na-Na - skirt
Wool and polyester
lining

Da Jung- jumpsuit
Wool and knitted wool

Ra Im - top
Pongee silk

Eun Soo - skirt
Wool/cotton

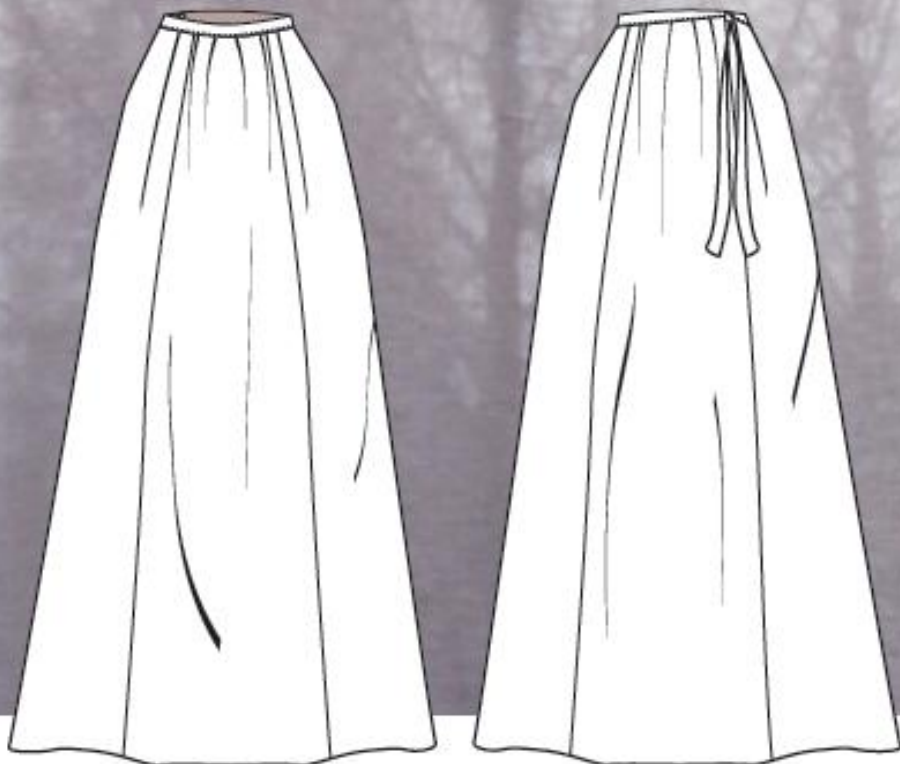

Jae Shin - sweater
Knitted wool

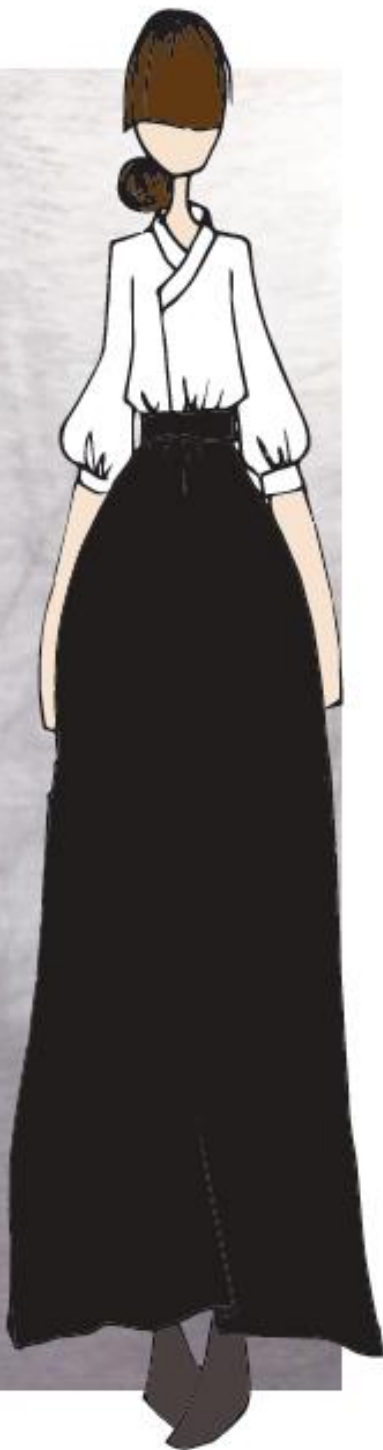
Yoon Hee - trousers
Cotton/wool

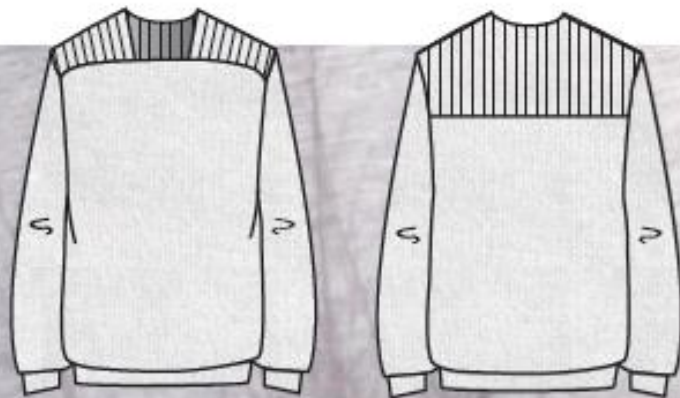

Eun Sung - blouse
Cotton

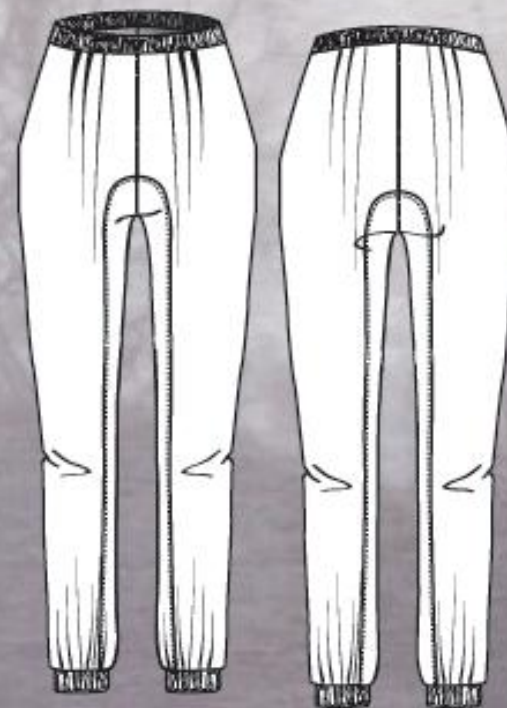

Ha Ni
- maxi skirt
Pongee silk and
cotton lining

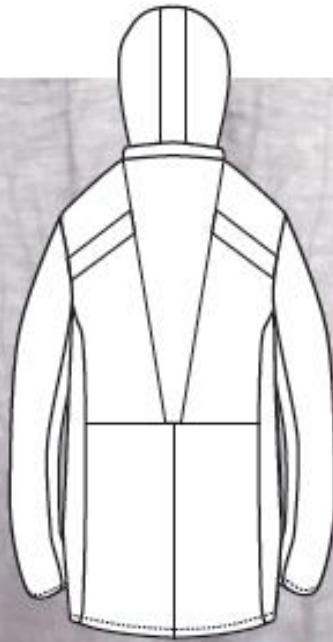

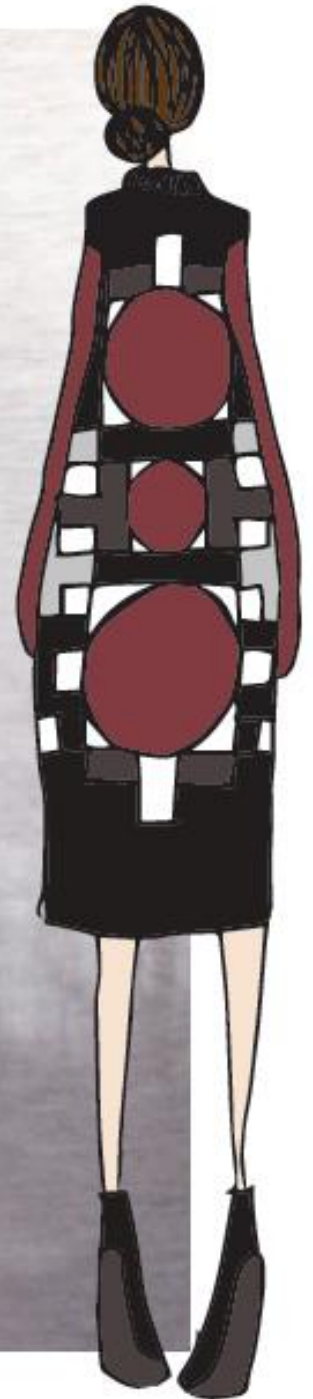
Sun Joo - sweater
Knitted wool

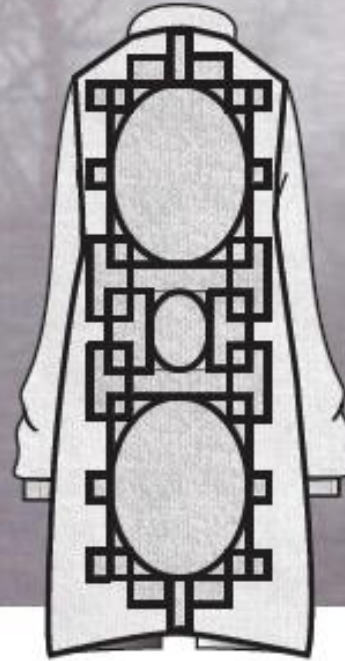
Kae In - trousers
Wool and knitted
cotton

Jan Di - jacket
Wool and polyester
lining

Mi Nyeo - cardigan
Knitted cotton and wool

Hanbok - dress
Cotton and tulle

Style: Dress

A/W 2014/15

Sample size: 38

1/5

Sizes: 36-42

Sa-ma

A	43 cm	L	18 cm
B	114 cm	M	12 cm
C	30 cm	N	136 cm
D	55 cm	O	3 cm
E	355 cm	P	50 cm
F	60 cm	Q	68 cm
G	56 cm	R	129 cm
H	84 cm		
I	26 cm		
J	300 cm		
K	55 cm		

Strap hooks x 2

Care instructions

Wash: 30 °C
 Iron: cotton parts ...
 No tumble dry!

Materials

100 % cotton

Cotton

100 % polyamide

Tulle

Color

Mud
 Pantone 19-0000

Ash
 Pantone 14-4201

Snow
 Pantone 11-4800

Ash
 Pantone 14-4201

Product card: Hanbok - show stopper

Salla-Maarit Turtiainen Date: 9.5.2014 27(31)

Style: Dress

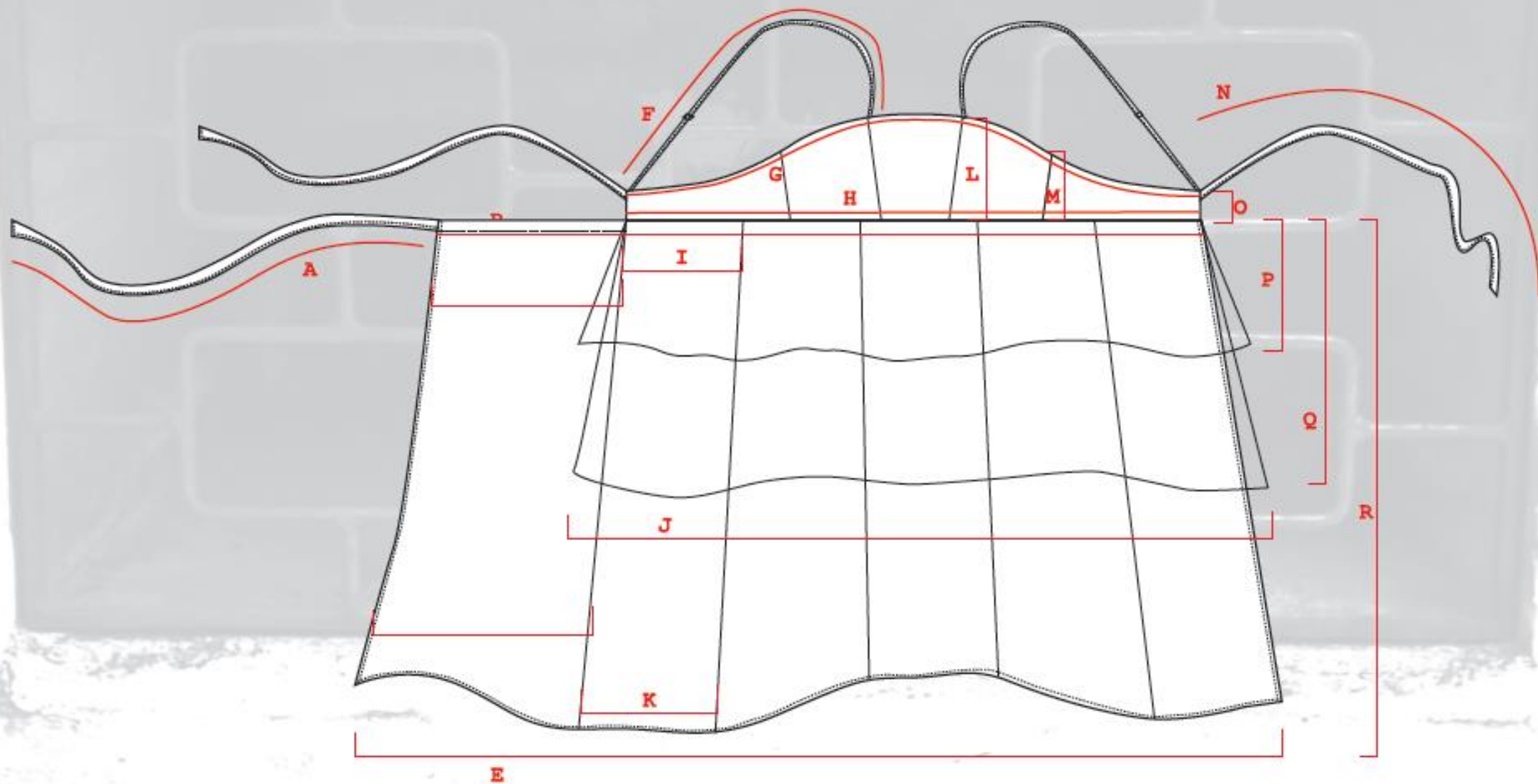
A/W 2014/15

Sample size: 38

2/5

Sizes: 36-42

Sa-ma

10 cm

8,8 cm

Label is hanging from the strap
of the dress

Please,
take care of me:

Wash: 30°C
Iron: cotton ...

When you don't
need me anymore,
recycle me.

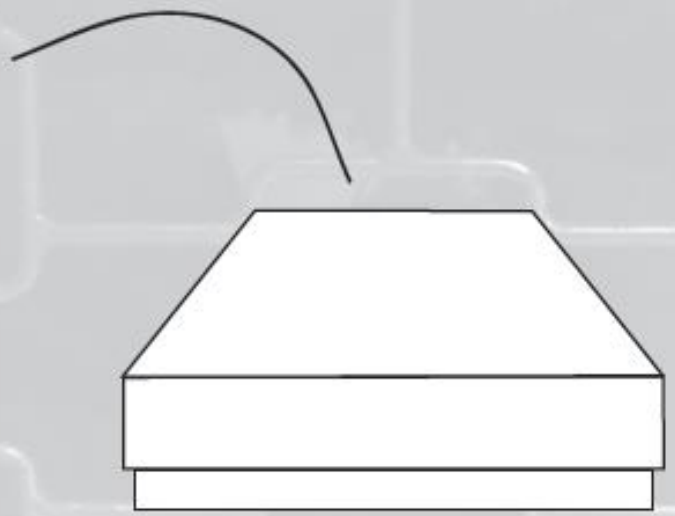
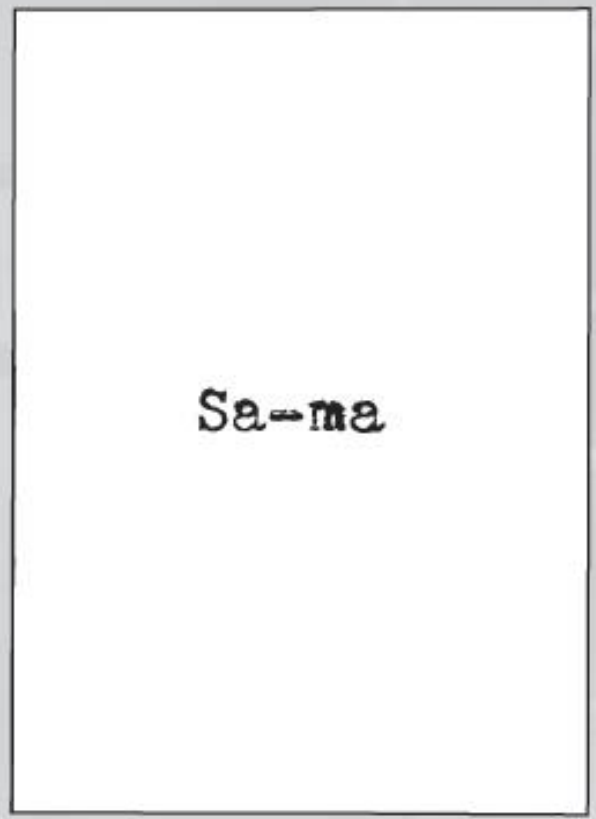

Hanbok - dress

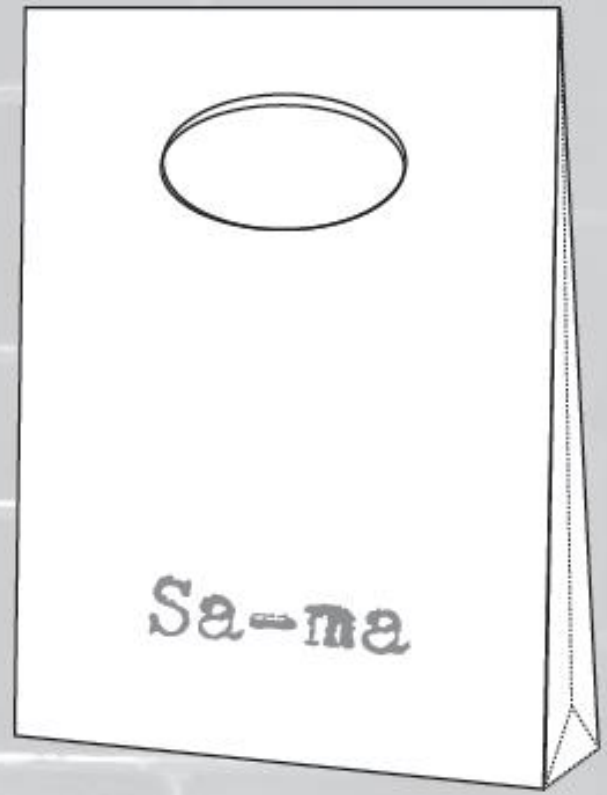
Materials: cotton
tulle

Price: €€€

Packing

Recycled white cardboard,
dress is folded inside

Recycled white paper bag

Pictorial dressing instructions

